

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO "SVETI ROK"

VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Lj. Gaja 21, Virovitica - HR; tel. +385 33 727031, fax. +385 33 781401

www.zjjzvpz.hr E-mail:zzjzvpz-uprava@zzjzvpz.hr

IZVJEŠĆE O RADU

ZAVODA ZA JAVNO ZDRAVSTVO

"SVETI ROK"

VIROVITIČKO PODRAVSKE ŽUPANIJE

ZA 2017.g.

Virovitica, veljača 2018.

SADRŽAJ*Stranica*

I Uvod.....	3
II Izvješća po djelatnostima.....	4
1. Djelatnost javnog zdravstva.....	4
2. Djelatnost zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti.....	20
3. Djelatnost za preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama.....	42
4. Djelatnost za epidemiologiju i DDD.....	45
5. Djelatnost za mikrobiologiju.....	51
6. Djelatnost za zdravstvenu ekologiju.....	54
III Ekonomsko-financijsko poslovanje.....	68
IV Zaključak.....	77

I UVOD

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko podravske županije zdravstvena je ustanova za obavljanje stručnih i znanstveno-istraživačkih javno zdravstvenih djelatnosti iz okvira prava i dužnosti jedinica lokalne samouprave.

Javnozdravstvena djelatnost obuhvaća epidemiologiju karantenskih i drugih zaraznih bolesti, epidemiologiju kroničnih masovnih bolesti, mikrobiologiju, imunizaciju, sanitaciju, poslove javnog zdravstva, zdravstvenu ekologiju, školsku medicinu, zdravstveno prosvjećivanje s promicanjem zdravlja, te prevenciju ovisnosti i zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja.

Zavod obavlja slijedeće poslove na razini županije:

- provodi specifičnu preventivnu zdravstvenu zaštitu djece i mladeži, osobito u osnovnim i srednjim školama, te fakultetima i učeničkim domovima,
- prikuplja, kontrolira i analizira statistička izvješća iz područja zdravstva, uključujući bolesti ovisnosti, na svom području za potrebe Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
- na zahtjev župana prati i ocjenjuje zdravstveno stanje stanovništva na svom području,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite s epidemiološkom analizom stanja na području županije i po potrebi provodi protuepidemijske mjere, te nadzire provođenje obveznih imunizacija,
- analizira epidemiološko stanje, planira, predlaže i sudjeluje u provođenju mjera i aktivnosti za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje bolesti ovisnosti,
- surađuje sa zdravstvenim i drugim ustanovama i zdravstvenim radnicima u provedbi dijagnostike i liječenja bolesti ovisnosti te rehabilitacije i društvene integracije ovisnika,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije te provodi protuepidemijske postupke dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svom području,
- obavlja mikrobiološku djelatnost od interesa za područje županije,
- prati, proučava, analizira i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, vode za rekreaciju i fizičku terapiju, površinske i otpadne vode, stanje vodoopskrbe, te zdravstvenu ispravnost namirnica i predmeta opće uporabe za područje županije,
- sudjeluje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u izvanrednim prilikama,
- prati, analizira i ocjenjuje utjecaj okoliša (zraka) i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području županije,
- sudjeluje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprječavanje, rano otkrivanje i suzbijanje kroničnih masovnih bolesti uključujući i bolesti ovisnosti,
- obavlja raspodjelu obveznih cjepiva ordinacijama na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti na području županije,
- obavlja i ostale poslove iz područja javnog zdravstva, a na zahtjev Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

II IZVJEŠĆA PO DJELATNOSTIMA

1) DJELATNOST JAVNOG ZDRAVSTVA

Temeljem članka 8. Zakona o državnoj statistici (NN 52/94), čl. 77 i 129. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 75/93), te Programa statističkih istraživanja za Republiku Hrvatsku (NN 21/95) i Pravilnika o provedbi Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva za Primarnu i Specijalističko-konzilijsku zdravstvenu zaštitu (NN 4/95), Županijski zavod za javno zdravstvo je preuzeo obvezu prikupljanja i obrade svih zdravstveno statističkih pokazatelja za Virovitičko-Podravsku županiju (NN 21/14). Djelatnost na taj način osigurava zdravstvenu zaštitu za 84.586 korisnika.

U Djelatnosti javnog zdravstva rade 3 djelatnika:

- 1 specijalist javnog zdravstva
- 1 specijalizant javnog zdravstva
- 1 bacc. med. techn.

U djelatnosti je u stalnom radnom odnosu zaposlena prvostupnica sestrinstva, te je ugovoren specijalist javnog zdravstva putem Ugovora o poslovnoj suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije do povratka sa specijalističkog usavršavanja našega specijalizanta. Naime, kako bismo mogli provoditi aktivnosti predviđene za ovu djelatnost i kako bismo mogli ugovoriti djelatnost sa HZZO-om, sve do njegovog povratka sa specijalističkog usavršavanja potrebno je putem ugovora osigurati vanjskog suradnika.

Uvođenje novog informatičkog sustava za potrebe Nacionalnih preventivnih programa još od svibnja 2014. godine dovelo je do pauze u pozivanju sve do prosinca 2014. To se negativno odrazilo na sveukupne poslove u djelatnosti, pa se uslijed povećanog opsega poslova propisani rokovi pozivanja nisu mogli ispoštovati u potpunosti. Posljedice navedenoga trajale su sve do kraja 2016. godine. Informatički sustav za potrebe NPP-a nije poboljšan, te su pružatelji usluga upoznati sa svim problemima. Uz to, problem povezivanja putem CEZIH-a dovodi do kašnjenja u provedbi informatičkih poslova vezanih za Nacionalne preventivne programe.

Izvješće zdravstvene statistike

Od 01. siječnja 2017. godine uveden je Nacionalni javno zdravstveni sustav (NAJS), pa je za prikupljanje i obradu podataka iz obrazaca JZ-BSO, JZ-POR, JZ-PER, JZ-POB, JZ-ONKO, JZ-PSIH nadležan Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

PUČANSTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE

Virovitičko-podravska županija prostire se na 2.024 km², a obuhvaća 3 grada i 13 općina. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Virovitičko-podravska županija ima 84.836 stanovnika (40.281 u gradovima i 44.555 u općinama). Od ukupnog broja stanovnika 48% je muškaraca i 52% žena, kao što je i u Hrvatskoj. U odnosu na popis 2001. godine broj stanovnika u Županiji se smanjio za 9,2% (u gradovima za 6,8%, a u općinama za 11,2%), što je više nego u Hrvatskoj, gdje se broj stanovnika smanjio za 7,2%.

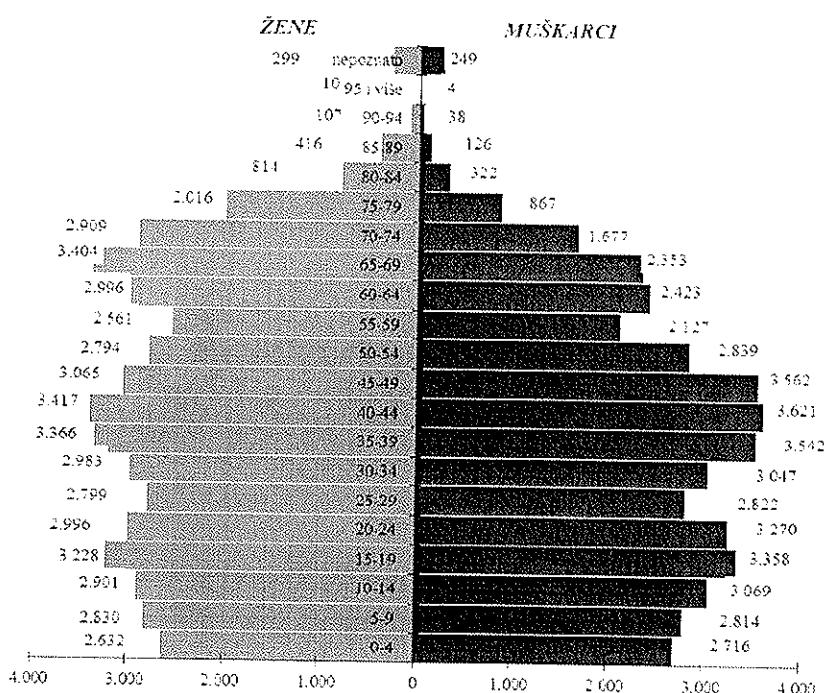
Tablica 1.

STANOVNIŠTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE PO GRADOVIMA I OPĆINAMA I DOBNIM SKUPINAMA - POPIS 2011. G.

	Popis 2011.				Popis 2001.	Razlika 2011.-2001.	
	ukupno	0-14 g.	15-64 g.	65 g. i više			
REPUBLIKA HRVATSKA	4.284.889	652.428	2.873.828	758.633	4.437.460	-346.805	-7,2
VIROVITIČKO-PODRAVSKA ŽUPANIJA	84.836	13.492	56.797	14.547	93.389	-8.553	-9,2
GRADOVI	40.281	6.237	27.714	6.330	43.229	-2.948	-6,8
Orlovica	5.304	788	3.668	848	5.792	-488	-8,4
Slatina	13.686	2.169	9.346	2.171	14.819	-1.133	-7,6
Virovitica	21.291	3.280	14.700	3.311	22.618	-1.327	-5,9
OPĆINE	44.555	7.255	29.083	8.217	50.160	-5.605	-11,2
Cmuc	1.456	221	894	341	1.772	-316	-17,8
Čačinci	2.802	396	1.872	534	3.308	-506	-15,3
Čadavica	2.009	307	1.244	458	2.394	-385	-16,1
Gradina	3.850	641	2.481	728	4.483	-633	-14,2
Lukač	3.634	546	2.402	686	4.276	-642	-15,0
Mikluš	1.464	253	969	242	1.701	-237	-13,9
Nova Bukovica	1.771	265	1.132	374	2.096	-325	-15,5
Pitomača	10.039	1.710	6.796	1.553	10.465	-426	-3,9
Sopje	2.320	331	1.496	493	2.550	-230	-13,6
Seđopolje	6.683	951	4.309	1.423	7.324	-641	-11,2
Špišić Bukovica	4.221	705	2.792	764	4.733	-512	-10,8
Vocin	2.382	626	1.485	771	2.421	-39	-1,6
Zdenci	1.904	303	1.231	350	2.235	-331	-14,8

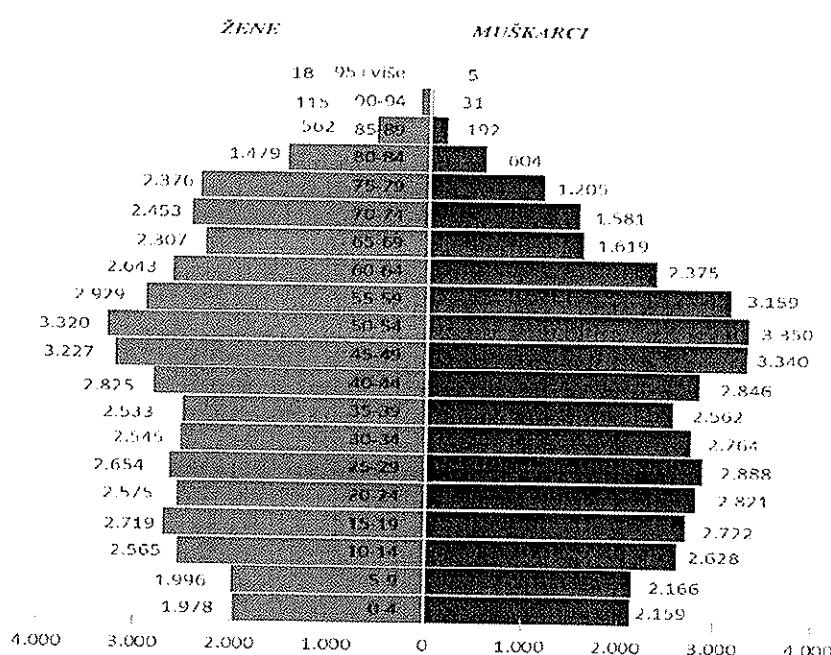
Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku;
Popis stanovništva 2001., Popis stanovništva 2011.

Slika 1.
STANOVNIŠTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2001.GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2001. godine

Slika 2.
STANOVNIŠTVO VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE PO DOBI I SPOLU 2011.GODINE

Izvor podataka: popis stanovništva 2011. godine

Umrli prema uzroku smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2016. godini u Virovitičko-podravskoj županiji umrlo je 1.109 osoba, tako da je zabilježen pad broja umrlih osoba u odnosu na prethodnu godinu, tj. umrlo je 24 osoba manje nego prethodne 2015. Godine, kada ih je umrlo 1.133.

Od ukupnog broja umrlih u 2016. godini 540 ili 48,7% odnosilo se na muške, a 569 ili 51,3% na ženske osobe. Opća stopa mortaliteta za Virovitičko-podravsku županiju u 2016. godini iznosila je 14,0 što je nešto više od stope u Hrvatskoj koja je iznosila 12,3. Stopa umrlih na 1.000 stanovnika izračunata je na broj stanovnika prema procjeni sredinom 2016. godine, kada je Republika Hrvatska imala 4.174.349 stanovnika (2.014.837 muškaraca i 2.159.512 žena), a Virovitičko-podravska županija 79.111 stanovnika (38.361 muškaraca i 40.750 žena).

Vodeći uzrok smrti su i dalje bolesti cirkulacijskog sustava, kako za Virovitičko-podravsku županiju tako i za Republiku Hrvatsku. Od te skupine bolesti u Virovitičko-podravskoj županiji umrla je 541 osoba (stopa od 683,9/100.000 stanovnika).

Od novotvorina, druge po redu skupine bolesti vodećih uzroka smrti, na području Virovitičko-podravske županije umrlo je 308 osoba (stopa od 389,3/100.000 stanovnika). Kao i prethodnih godina, tri četvrtine svih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji, kao i u Hrvatskoj je iz ove dvije skupine bolesti.

Preostale smrti odnose se na ozljede i otrovanja (stopa od 65 – 82,2/100.000), bolesti probavnog sustava (stopa od 42 – 53,1/100.000), bolesti dišnog sustava (stopa od 39 – 49,3/100.000), endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma (stopa od 27 – 34,1/100.000), kao i druge manje zastupljene uzroke.

Na prvom mjestu uzroka smrti prema skupinama bolesti kod žena su bolesti cirkulacijskog sustava, zatim slijede novotvorine, ozljede i otrovanja, simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo, endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma, bolesti probavnog sustava, bolesti živčanog sustava.

Poredak uzroka smrti prema skupinama bolesti kod muškaraca jednak je kao i prethodne godine, prve su cirkulacijske bolesti, slijede novotvorine, ozljede i otrovanja, bolesti probavnog sustava, te bolesti dišnog sustava.

Tablica 1. Umrli po skupinama bolesti, te udio i stope na 100.000 stanovnika u Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj za 2016. godinu – ukupno

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X. REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika
I Zarazne i parazitarne bolesti	5	0,45	6,32	457	0,89	10,95
II Novotvorine	308	27,77	389,33	14.360	27,86	344,01
III Bolesti krv i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava				45	0,09	1,08
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	27	2,43	34,13	1.946	3,78	46,62
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	15	1,35	18,96	1.089	2,11	26,09
VI Bolesti živčanog sustava	21	1,89	26,54	1.111	2,16	26,61
VII Bolesti oka i očnih adneksa						
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka				3	0,006	0,07
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	541	48,78	683,85	23.190	44,99	555,54
X Bolesti dišnog sustava	39	3,52	49,30	2.440	4,73	58,45
XI Bolesti probavnog sustava	42	3,79	53,09	2.073	4,02	49,66
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva				5	0,01	0,12
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	1	0,09	1,26	137	0,27	3,28
XIV Bolesti genitourinarnog sustava	18	1,62	22,75	1.273	2,47	30,50
XV Trudnoća, porodaj i babinje				1	0,00	0,02
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	3	0,27	3,79	75	0,15	1,80
XVII Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	2	0,18	2,53	103	0,20	2,47
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	22	1,98	27,81	400	0,78	9,58
XIX Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	65	5,86	82,16	2.834	5,50	67,89
Ukupno	1.109	100	1.401,83	51.542	100	1.234,73

Tablica 1a. Umrli po skupinama bolesti, te udio i stope na 100.000 stanovnika u Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj za 2016. godinu – žene

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X. REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika
I Zarazne i parazitarne bolesti	2	0,35	4,91	216	0,82	10,00
II Novotvorine	117	20,56	287,12	6.124	23,38	283,58
III Bolesti krv i krvotvornog sustava te određene bolesti imunološkog sustava				27	0,10	1,25
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	17	2,99	41,72	1.153	4,40	53,39
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	4	0,70	9,82	653	2,49	30,24
VI Bolesti živčanog sustava	14	2,46	34,36	599	2,29	27,74
VII Bolesti oka i očnih adneksa						
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka				2	0,008	0,09
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	329	57,82	807,36	13.136	50,14	608,29
X Bolesti dišnog sustava	15	2,64	36,81	1.048	4,00	48,53
XI Bolesti probavnog sustava	14	2,46	34,36	845	3,23	39,13
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva				3	0,01	0,14
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva	1	0,18	2,45	120	0,46	5,56
XIV Bolesti genitourinarnog sustava	9	1,58	22,09	766	2,92	35,47
XV Trudnoća, porođaj i babinje				1	0,00	0,05
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	1	0,18	2,45	35	0,13	1,62
XVII Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije				48	0,18	2,22
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	18	3,16	44,17	250	0,95	11,58
XIX Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	28	4,92	68,71	1.172	4,47	54,27
Ukupno	569	100	1.396,32	26.198	100	1.213,14

Tablica 1b. Umrli po skupinama bolesti, te udio i stope na 100.000 stanovnika u Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj za 2016. godinu – muškarci

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X. REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika	Broj	%	stope na 100.000 stanovnika
I Zarazne i parazitarne bolesti	3	0,56	7,82	241	0,95	11,96
II Novotvorine	191	35,37	497,90	8.236	32,50	408,77
III Bolesti krv i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava				18	0,07	0,89
IV Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	10	1,85	26,07	793	3,13	39,36
V Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	11	2,04	28,67	436	1,72	21,64
VI Bolesti živčanog sustava	7	1,30	18,25	512	2,02	25,41
VII Bolesti oka i očnih adneksa						
VIII Bolesti uha i mastoidnog nastavka				1	0,004	0,05
IX Bolesti cirkulacijskog sustava	212	39,26	552,64	10.054	39,67	499,00
X Bolesti dišnog sustava	24	4,44	62,56	1.392	5,49	69,09
XI Bolesti probavnog sustava	28	5,19	72,99	1.228	4,85	60,95
XII Bolesti kože i potkožnog tkiva				2	0,01	0,10
XIII Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva				17	0,07	0,84
XIV Bolesti genitourinarnog sustava	9	1,67	23,46	507	2,00	25,16
XV Trudnoća, porodaj i babinje						
XVI Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	2	0,37	5,21	40	0,16	1,99
XVII Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	2	0,37	5,21	55	0,22	2,73
XVIII Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo	4	0,74	10,43	150	0,59	7,44
XIX Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	37	6,85	96,45	1.662	6,56	82,49
Ukupno	540	100	1.407,68	25.344	100	1.257,87

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2017. god. (DEM-2/16)

Obrada podataka: Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije, 2017

Stope su izračunate na procjenu stanovništva sredinom 2016. godine (Državni zavod za statistiku: Mjesečno statističko izvješće br. 7.1.3/2017)

Tablica 1c. Potencijalno izgubljene godine života osoba starih između 1 i 75 godina u Virovitičko-podravskoj županiji i Republici Hrvatskoj za 2016. godinu

UZROCI SMRTI PO GRUPAMA BOLESTI (MKB - X REVIZIJA)	Virovitičko-podravska županija			Republika Hrvatska		
	Potencijalno izgubljene godine života u godinama	%	Stopa potencijalno izgubljenih godina života na 100.000 stanovnika	Potencijalno izgubljene godine života u godinama	%	Stopa potencijalno izgubljenih godina života na 100.000 stanovnika
1 Zarazne i parazitarne bolesti	31,00	0,47	42,80	486,50	0,19	12,82
2 Novotvorine	2.408,00	36,64	3.324,59	96.106,50	38,26	2.533,23
3 Bolesti krvi i krvotvornog sustava te odredene bolesti imunološkog sustava				199,00	0,08	5,25
4 Endokrine bolesti, bolesti prehrane i bolesti metabolizma	63,00	0,96	86,98	6.590,00	2,62	173,70
5 Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja	200,50	3,05	276,82	3.843,50	1,53	101,31
6 Bolesti živčanog sustava	144,00	2,19	198,81	6.711,50	2,67	176,91
7 Bolesti oka i očnih adneksa						
8 Bolesti uha i mastoidnog nastavka						
9 Bolesti cirkulačnog sustava	1.731,50	26,35	2.390,58	64.772,00	25,78	1.707,30
10 Bolesti dišnog sustava	223,50	3,40	308,57	6.722,00	2,68	177,18
11 Bolesti probavnog sustava	382,00	5,81	527,41	14.969,00	5,96	394,56
12 Bolesti kože i potkožnog tkiva				21,00	0,01	0,55
13 Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva				751,50	0,30	19,81
14 Bolesti genitourinarnog sustava	67,50	1,03	93,19	2.023,50	0,81	53,34
15 Trudnoća, porodaj i babinje				45,50	0,02	1,20
16 Odredena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	223,50	3,40	308,57	5.587,50	2,22	147,28
17 Prirodene malformacije, deformiteti i kromosomske anomalije	142,00	2,16	196,05	6.563,50	2,61	173,00
18 Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo				1.545,50	0,62	40,74
19 Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka	955,50	14,54	1.319,20	34.278,50	13,65	903,53
Ukupno	6.572,00	100	9.073,59	251.216,50	100	6.621,72

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2017. god. (DEM-2/16)

Obrada podataka: Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije, 2017.

Stopo su izračunate na procjenu stanovništva sredinom 2016. godine (Državni zavod za statistiku: Mjesečno statističko izvješće br. 7.1.3/2017)

Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini

Gotovo 64% smrti odnosi se na deset dijagnostičkih entiteta. Među pojedinačnim uzrocima smrti najčešće su ishemische bolesti srca (I20-I25) od kojih je u 2016. godini umrlo 248 osoba (22,4%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) sa 170 umrlih (15,3%), zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34) 67 osoba (6,0%), hipertenzija (I10-I15) 53 (4,8%) i zločudne novotvorine debelog crijeva 45 (4,1%).

Tablica 2. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji za 2016. godinu – ukupno

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemische bolesti srca (I20-I25)	248	22,4%	313,5
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	170	15,3%	214,9
3	C33-C34 Zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	67	6,0%	84,7
4	I10-I15 Hipertenzija	53	4,8%	67,0
5	C18-C21 Zločudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	45	4,1%	56,9
6	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	31	2,8%	39,2
7	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	26	2,3%	32,9
8	C16 Zločudna novotvorina želuea (C16)	26	2,3%	32,9
9	R54 Senilnost (R54)	22	2,0%	27,8
10	C50 Zločudna novotvorina dojke (C50)	19	1,7%	24,0
Ukupno 10 uzroka smrti		707	63,8%	893,7
Ukupno umrli		1.109	100,0%	1.401,8

Vodeći uzroci smrti u žena u 2016. godini bile su ishemische bolesti srca (I20-I25) sa 144 umrle osobe (25,3%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) sa 109 osoba (19,2%), hipertenzija sa 38 (6,7%), zločudna novotvorina dojke (C50), kao i senilnost sa 18 (3,2%) (R54), te zločudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21) (2,8%) i dijabetes melitus sa 16 umrlih (2,8%).

Tablica 2a. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji za 2016. godinu – žene

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemische bolesti srca (I20-I25)	144	25,3%	353,4
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	109	19,2%	267,5
3	I10-I15 Hipertenzija	38	6,7%	93,3
4	C50 Zločudna novotvorina dojke (C50)	18	3,2%	44,2
5	R54 Senilnost	18	3,2%	44,2
6	C18-C21 Zločudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	16	2,8%	39,3
7	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	16	2,8%	39,3
8	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	14	2,5%	34,4
9	C33-C34 Zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	12	2,1%	29,4
10	S72 Prijelom bedrene kosti (femura)	10	1,8%	24,5
Ukupno 10 uzroka smrti		395	69,4%	969,3
Ukupno umrli		569	100,0%	1.396,3

U muškaraca vodeći uzroci smrti u 2016. godini bile su ishemijske bolesti srca (I20-I25) sa 104 umrli (19,3%), zatim slijede cerebrovaskularne bolesti (I60-I69) sa 61 (11,3%), zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34) sa 55 (10,2%), zločudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21) sa 29 (5,4%), zločudna novotvorina želuca (C16) sa 17 (3,1%), kronične bolesti donjeg dišnog sustava sa 17 (3,1%), te zločudna novotvorina kestenjače (prostate C61) sa 15 umrlih (2,8%).

Tablica 2b. Deset vodećih uzroka smrti u Virovitičko-podravskoj županiji za 2016. godinu – muškarci

Rang	DIJAGNOZA (MKB - X. REVIZIJA)	Broj	%	Na 100.000 st.
1	I20-I25 Ishemijske bolesti srca (I20-I25)	104	19,3%	271,1
2	I60-I69 Cerebrovaskularne bolesti (I60-I69)	61	11,3%	159,0
3	C33-C34 Zločudna novotvorina dušnica (bronha) i pluća (C33-C34)	55	10,2%	143,4
4	C18-C21 Zločudne novotvorine debelog crijeva (C18-C21)	29	5,4%	75,6
5	C16 Zločudna novotvorina želuca (C16)	17	3,1%	44,3
6	J40-J47 Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	17	3,1%	44,3
7	C61 Zločudna novotvorina kestenjače (prostate) (C61)	15	2,8%	39,1
8	I10-I15 Hipertenzija	15	2,8%	39,1
9	K70, K73, K74 Konične bolesti jetre i ciroza	14	2,6%	36,5
10	E10-E14 Dijabetes melitus (E10-E14)	10	1,9%	26,1
Ukupno 10 uzroka smrti		337	62,4%	878,5
Ukupno umrli		540	100,0%	1.407,7

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2017. god. (DEM-2/16)

Obrada podataka: Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije, 2017.

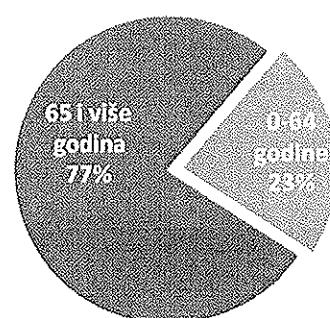
Stopi su izračunate na procjenu stanovništva sredinom 2016. godine (Državni zavod za statistiku: Mjesečno statističko izvješće br. 7.1.3/2017)

Umrli prema dobi i spolu u Virovitičko-podravskoj županiji 2016. godine

U Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini umrle su 852 osobe u dobi od 65 i više godina, što iznosi 77% od ukupno umrlih, te 257 umrlih osoba u dobnoj skupini od 0 do 64 godine, što iznosi 23% od ukupno umrlih.

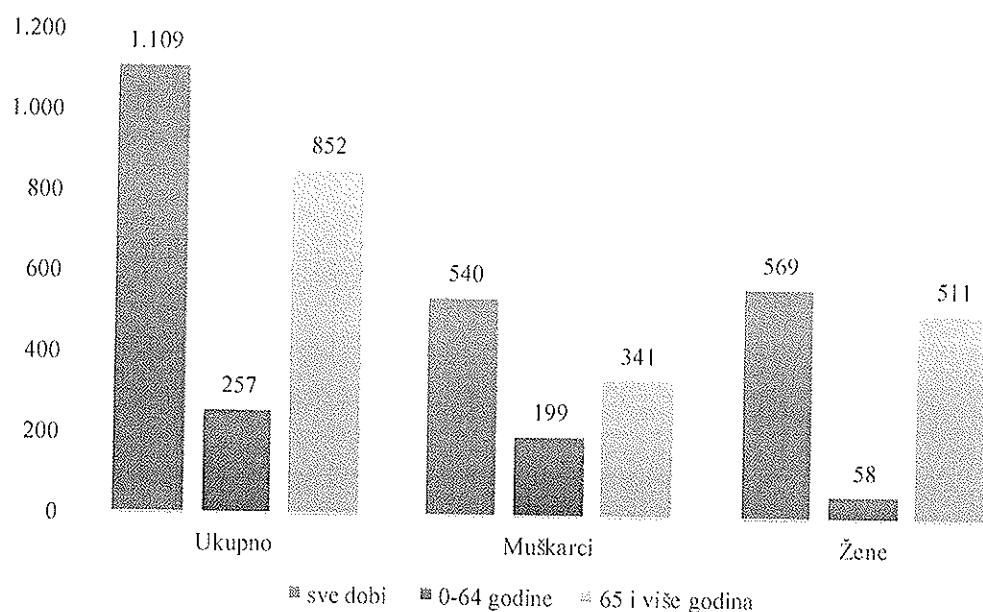
U odnosu na prethodnu godinu, zabilježeno je 66 umrlih osoba manje u dobi iznad 65 godina i 42 umrle osobe više u dobnoj skupini od 0 do 64 godine.

Slika 1. Umrli u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini prema dobi

Raspodjela umrlih prema spolu u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini pokazuje kako su žene zastupljenije u ukupnom broju umrlih, osobito u dobnoj skupini iznad 65 godina, dok muškarci više umiru u dobi od 0 do 64 godine.

Slika 2. Dobna i spolna raspodjela umrlih u Virovitičko-podravskoj županiji 2016. godini

Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2017. god. (DEM-2/16)
Obrada podataka: Zavod za javno zdravstvo Virovitičko-podravske županije 2017.

Nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini

Nasilne smrti posljedica su djelovanja određenog vanjskog uzroka, odnosno ozljede ili otrovanja, a koje mogu nastati nesretnim slučajem, namjernim samoozljeđivanjem (samoubojstva), namjernim ozljedivanjem (ubojsztva), kao i djelovanjem nepoznatog i neutvrđenog uzroka te posljedica ratnih djelovanja.

Prema pravilima MKB-10, u mortalitetnoj statistici, prometne nesreće označavaju se šiframa V00-V99 te obuhvaćaju nezgode pri svim vrstama prijevoza ako je pri tome uključeno sredstvo koje se koristi za prijevoz.

U 2016. godini u Virovitičko-podravskoj županiji zabilježeno je 65 nasilnih smrti (stopa od 82,2/100.000), od toga 37 nasilnih smrti (stopa od 96,5/100.000) u muškaraca i 28 nasilnih smrti (stopa od 68,7/100.000) u žena. Nasilne smrti kao uzrok smrti u žena zastupljene su sa 4,92% i u manjem su udjelu nego u muškaraca sa 6,85%.

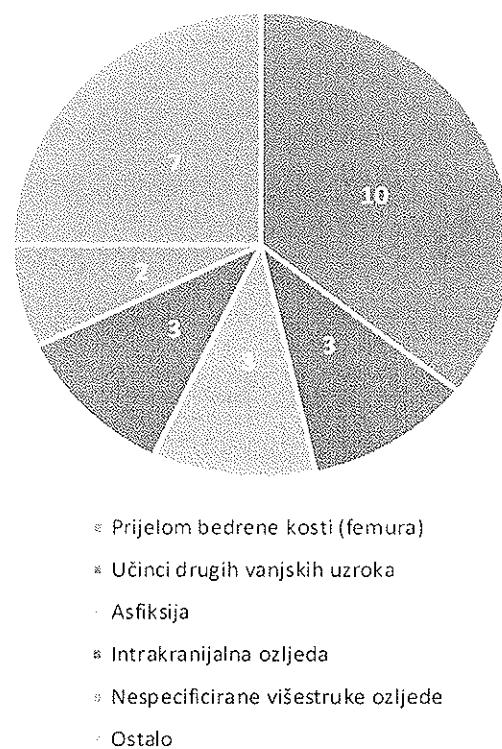
Vodeći uzroci nasilnih smrti u 2016. godini bili su asfiksija (ugušenje), prijelom bedrene kosti i intrakranijalna ozljeda, pri čemu je kod žena prijelom bedrene kosti odgovoran za 35,7% svih nasilnih smrti dok su kod muškaraca asfiksija (ugušenje) i intrakranijalna ozljeda odgovorni za 43,2% svih nasilnih smrti.

Najučestalije su smrti zbog padova, ugušenja, utapanja i prometnih nesreća.

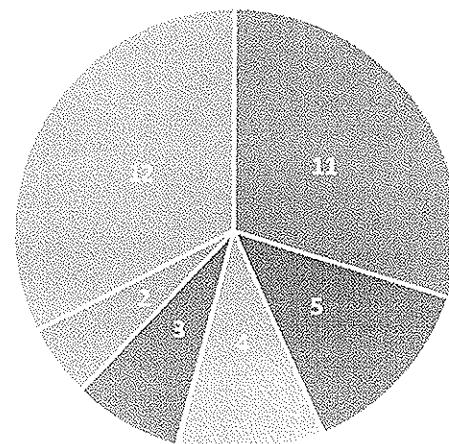
Slika 3. Pet vodećih nasilnih smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – ukupno

Slika 3a. Pet vodećih nasilnih smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – žene

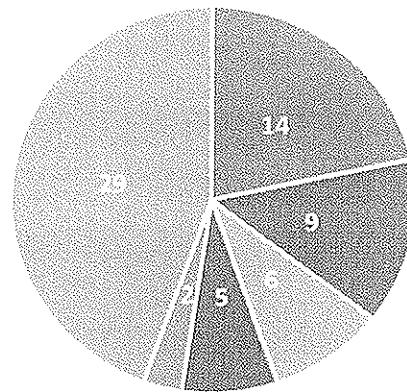

Slika 3b. Pet vodećih nasilnih smrти u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – muškarci

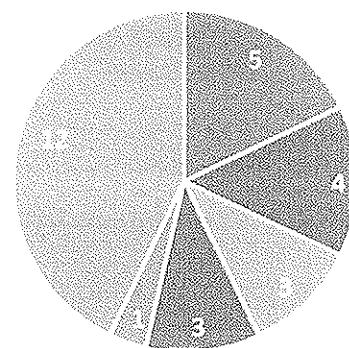
- » Asfiksija
- » Intrakranijalna ozljeda
- Nespecificirane višestruke ozljede
- » Prijelom bedrene kosti (femura)
- » Učinci drugih vanjskih uzroka
- Ostalo

Slika 4. Pet vodećih vanjskih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – ukupno

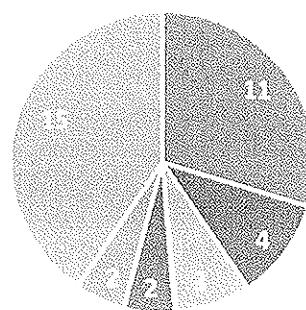
- » Namjerno samoozljeđivanje vješanjem,
davljenjem i ugušenjem
- » Pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja
- » Nespecificiran pad
- » Drugi pad na istoj razini
- » Osoba u automobilu ozlijedena u nezgodi pri prijevozu bez sudara
- Ostalo

Slika 4a. Pet vodećih vanjskih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – žene

- » Pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja
- » Drugi pad na istoj razini
- » Nespecificiran pad
- » Namjerno samoozljedivanje vješanjem, davljenjem i ugušenjem
- » Utapanje ili potapanje u prirodnoj vodi
- » Ostalo

Slika 4b. Pet vodećih vanjskih uzroka nasilne smrti u Virovitičko-podravskoj županiji u 2016. godini – muškari

- » Namjerno samoozljedivanje vješanjem, davljenjem i ugušenjem
- » Pad na istoj razini prilikom okliznuća, spoticanja i posrtanja
- » Nespecificiran pad
- » Pogodenost baćenim, ispaljenim ili padajućim predmetom
- » Osoba u automobilu ozlijedena u sudaru s automobilom, kamionetom ili dostavnim vozilom
- » Ostalo

NACIONALNI PROGRAMI RANO OTKRIVANJA RAKA

a) Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma dojke „MAMMA“

- IV. ciklus pozivanja započeo u svibnju 2014. i završio tek u listopadu 2016. godine
- V. ciklus pozivanja započeo u studenom 2016. godine
- Ispis i slanje poziva u kuvertama – 8.800
- Obrada nalaza i upitnika – 2.718
- Analiza nalaza:
BIRADS 0- 109, BIRADS 1- 878, BIRADS 2- 160, BIRADS 3- 134, BIRADS 4- 14, BIRADS 5- 3, Sumnjivih - 17

Aktivnosti na provedbi programa:

- Ispis rasporeda i dostava na odjel za radiologiju (po potrebi)
- Dostupnost na besplatnom telefonu
- Suradnja sa Citologijom, Patologijom, PZZ i Patronažom
- O.Z.B. Našice (Radiologija), počeli sa suradnjom 01.siječnja 2014. za žene svakog godišta iz općina Zdenci i Crnac, kao i grada Orahovice na mamografiju
- Poliklinika Tonković nije u sklopu Nacionalnog programa odlukom Ministarstva koja vrijedi za sve privatne zdravstvene ustanove vezano uz suradnju u Nacionalnom programu
- Izrada mjesecnih izvješća za HZZO

b) Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva

- II. ciklus započeo u listopadu 2013., trajao do 14. travnja 2016.
- III. ciklus započeo u svibnju 2016.

Aktivnosti na provedbi programa:

- Pozivi se šalju iz Zavoda
 - o poslano 5.475
 - o ukupan broj odazvanih 911
 - o ukupan broj testiranih 630
- Uzorke obrađuje Djelatnost za mikrobiologiju i parazitologiju Zavoda za javno zdravstvo
 - o pozitivno 26
 - o obavještavanje odabranog liječnika PZZ pacijenata pozitivnih na okultno krvarenje i o terminu za kolonoskopiju 0
- Ugovaranje termina za kolonoskopiju sa O.B. Virovitica i slanje poziva za kolonoskopiju
 - o naručeno za kolonoskopiju 26
 - o obavljeno 25
- Nalazi kolonoskopije:
polipi- 9
divertikli- 3
hemeroidi- 9
ostalo- 1
- Obrada nalaza i upitnika – 0
- Izrada mjesecnih izvješća za HZJZ, Ministarstvo zdravstva i HZZO

c) Nacionalni program ranog otkrivanja karcinoma vrata maternice

- trajao je od studenog 2012. do lipnja 2016. godine

Aktivnosti na provedbi programa:

- Suradnja sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje područni ured Virovitica

- Suradnja sa 6 ordinacija Zdravstvene zaštite žena (Privatne ordinacije dr. Juraj Butorac, dr. Miodrag Bosanac i dr. Josip Tonković, te 3 ambulante Doma zdravlja Virovitičko – podravske županije – Virovitica, Pitomača i Orahovica)
- Suradnja sa Općom bolnicom Virovitica, Jedinica samostalne djelatnosti za patologiju i kliničku citologiju
- Izrada mjesecnih izvješća za HZJZ, HZZO i Ministarstvo zdravstva.
- Tijekom 2017. godine NPP ranog otkrivanja raka vrata maternice po nalogu HZJZ nije se provodio zbog tehničkih nedostataka. Trenutno se u Ministarstvu zdravstva radi na izradi pilot projekta u kojemu bi se po novom programu odabrala jedna županija koja bi poslužila kao primjer za budući novi Nacionalni program. Za tu županiju odabrana je upravo Virovitičko-podravska županija.

NACIONALNI PREVENTIVNI PROGRAM „ŽIVJETI ZDRAVO“

Provđene aktivnosti:

- ⇒ 12. svibnja 2017. – „Dan sestrinstva“, Virovitica
- ⇒ 17. svibnja 2017. -“Saznajte koliki je vaš krvni tlak“, Svjetski dan hipertenzije, Virovitica
- ⇒ 26.- 27. svibnja 2017.- „Hrvatski kongres preventivne medicine zavoda za javno zdravstvo“, Opatija
- ⇒ 29. rujna 2017.- Svjetski dan srca, Virovitica

NACIONALNI PROGRAM „ZDRAV ZA 5“

Preventivni program kojim se u formi predavanja za učenike odgojno- obrazovnih ustanova nastoje prevenirati rizična ponašanja djece i mladih. Provodi se u suradnji sa Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Održano predavanje pod nazivom „0 promila“ za učenike 7. razreda osnovnih škola naše županije, čime je obuhvaćeno 282 učenika.

JAVNOZDRAVSTVENE AKCIJE - MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

Svjetski dan nepušenja; 31. svibnja 2017. –održana javnozdravstvena akcija „Udahni život zdravim plućima“ u sklopu koje su građani mogli izmjeriti zasićenost ugljičnim monoksidom u dahu; u suradnji sa Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja

Savjetovanje vijećnika i djelatnika Virovitičko-podravske županije, 17. listopada 2017. u Virovitici gdje je u suradnji sa patronažnom djelatnosti Doma zdravlja svim zainteresiranim mjerena razina CO-a u izdahnutom zraku, te mjerena razina GUK-a, te tjelesnog tlaka.

MEDIJSKA PROMOCIJA

Sve navedene akcije medijski je popratio ICV, te su objavljene na internet stranici Zavoda za javno zdravstvo. Neke aktivnosti popraćene su i od strane Plave TV.

2) DJELATNOST ZDRAVSTVENE ZAŠTITE MENTALNOG ZDRAVLJA, PREVENCIJE I IZVANBOLNIČKOG LIJEČENJA OVISNOSTI

STRUČNI TIM DJELATNOSTI

U Djelatnosti su zaposleni u stalnom radnom odnosu i kroz vanjsku suradnju:

- Siniša Brlas, profesor psihologije
- Tomislav Šokec, medicinski tehničar
- Snježana Karničnik, dr. med. spec. psihijatar (vanjska suradnica, Opća bolnica Virovitica)

STATISTIČKI PODACI

Tablica 1. Ukupan broj ovisnika koji su bili korisnici usluga Djelatnosti do konca 2017. godine (kumulativno)

Do konca	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2013.	429	109	62	197	19	42
2014.	491	123	67	225	21	55
2015.	528	127	69	243	22	67
2016.	566	142	72	257	22	73
2017.	592	147	76	270	22	77

Tablica 2. Trend kretanja broja ovisnika koji su bili korisnici usluga Djelatnosti (promjena u odnosu na prethodnu godinu)

Razdoblje	Ukupan broj ovisnika	Marihuana	Opijati, MTD, BUP	Alkohol	AMP, MDMA, BZO, KOK, HAL	Ostalo (kockanje i MZ)
2013.-2014.	+14,5%	+12,8%	+8,1%	+14,2%	+10,5%	+31,0%
2014.-2015.	+7,5%	+3,3%	+3,0%	+8,0%	+4,8%	+21,8%
2015.-2016.	+7,2%	+11,8%	+4,3%	+5,8%	nema novih	+9,0%
2016.-2017.	+4,6%	+3,5%	+5,6%	+5,1%	nema novih	+5,5%

Tablica 3. Skupni podaci o ovisnicima i konzumentima droga koji su bili korisnici usluga Djeletnosti tijekom godine, prema sredstvima ovisnosti

Dobna struktura (godine)	OPIJATI		THC		COC		BZO		AMP/MDMA/LSD		ALKOHOL		MTD/BUP	
	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
do 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15-18	0	0	4/1	1/0	0	0	0	0	0	0	1/1	1/1	0	0
19-22	0	0	3/1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
23-26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2/1	0	1/0	0
27-30	0	0	3/3	0	0	0	0	0	1/0	0	2/1	0	1/0	1/1
31-40	0	0	1/0	0	0	0	0	0	0	0	4/2	0	8/3	3/0
41 i više	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30/7	1/0	6/0	1/0
UKUPNO	0	0	11	1	0	0	0	0	1	0	39	2	16	5
NOVOPRIDOŠLIH	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	12	1	3	1

	Muških	Ženskih	Ukupno
OVISNIKA I KONZUMENATA	67	8	75
OSTALIH KORISNIKA	21	30	51
Ukupno	88	38	126

Legenda:

THC – tetrahidrokanabinol (marihuana, hašiš)

COC/KOK – kokain

BZO – benzodiazepini (pojedini lijekovi)

AMP – amfetamini (speed i sl.)

MDMA – metamfetamini (ecstasy)

LSD/HAL – halucinogena droga

MTD/BUP – metadon i buprenorfin

MZ – mentalno zdravlje

Tablica 4. Nove sudske mjere u Djeletnosti za 2016. i 2017. godinu

2016.	Izrečene			Provodene		
	36			28		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	36	0	0	28	0	0

2017.	Izrečene			Provodene		
	35			26		
	Alkohol	Droge	MZ	Alkohol	Droge	MZ
	34	1	0	25	1	0

PREVENTIVNE AKTIVNOSTI

PREDAVANJA, TRIBINE I RADIONICE

SIJEČANJ

1. Predavanje za studente

U četvrtak 12. siječnja 2017. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja održao je predavanje pod nazivom „Psihologija u prevenciji i suzbijanju ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja“ studentima psihologije Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu.

2. Predavanje za odgajatelje

U srijedu 25. siječnja 2017. godine u Osijeku je održan stručni skup (okrugli stol) dionika u projektu „Prevencija po mjeri mladih“. Na stručnom skupu namijenjenom odgajateljima domova za djecu i mlađe ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao predavači su sudjelovali ravnatelj prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus koji je održao predavanje „Droge-pogled iz drugog kuta“ i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti koji je održao predavanje „Slobodno vrijeme mladih“.

VELJAČA

3. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 01. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

4. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 01. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

5. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 08. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

6. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 08. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

7. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 15. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

8. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 17. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

9. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 22. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Ivšića Orahovica u okviru programa „Zdrav za 5“.

10. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 24. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

OŽUJAK

11. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 03. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

12. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 08. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Marka Marulića Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

13. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 15. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

14. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 22. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Industrijsko-obrtničke škole Slatina u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

15. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 29. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

16. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 29. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

17. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 29. ožujka 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Gimnazije Petra Preradovića Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

TRAVANJ

18. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 05. travnja 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

19. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 05. travnja 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Srednje škole Stjepana Sulimanca u Pitomači u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

20. Predavanje za stručnjake

U petak 07. travnja 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje članovima Stručne radne skupine i ostalim stručnjacima o protokoliranju međusektorske suradnje na edukaciji koja je održana u gradskoj vijećnici u Virovitici.

21. Predavanje za voditelje Školskih preventivnih programa

U utorak 11. travnja 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje voditeljima Školskih preventivnih programa o protokoliranju međusektorske suradnje na edukaciji koja je održana u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravske županije u Virovitici.

SVIBANJ

22. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 24. svibnja 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Katoličke klasične gimnazije s pravom javnosti u Virovitici u okviru programa „Zdrav za 5“.

23. Predavanje za stručnjake zavoda za javno zdravstvo

U subotu 27. svibnja 2017. godine u Opatiji na Hrvatskom kongresu preventivne medicine zavoda za javno zdravstvo profesor Siniša Brlas održao je predavanje o protokoliranju međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji stručnjacima zavoda za javno zdravstvo u Republici Hrvatskoj.

LIPANJ

24. Predavanje za stručne suradnike učeničkih domova

U petak 09. lipnja 2017. godine u Zagrebu je održan državni stručni skup stručnih suradnika učeničkih domova na kojem je profesor Siniša Brlas održao predavanje pod nazivom “Važnost organizacije slobodnog vremena mladih za njihov psihosocijalni rast i razvoj”.

LISTOPAD

25. Radionica za učenike srednje škole

U petak 13. listopada 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je povodom Svjetskog dana mentalnog zdravlja radionicu za učenike Industrijsko-obrtničke škole Slatina pod nazivom „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“.

STUDENI

26. Radionica za stručnjake iz klubova liječenih alkoholičara

U subotu 11. studenog 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je povodom Večeri pučke poezije predavanje za stručnjake iz klubova liječenih alkoholičara iz zemlje i inozemstva pod nazivom „Slobodno vrijeme i pijenje alkohola kod učenika i studenata u Virovitičko-podravskoj županiji“.

27. Predavanje za ravnatelje osnovnih i srednjih škola

U srijedu 15. studenog 2017. godine u Velikoj vjećnici Virovitičko-podravske županije održan je kolegij ravnatelja osnovnih i srednjih škola na kojemu je profesor Siniša Brlas održao predavanje „Isplitna tjeskoba-suzbijacija li se na ispravan način“.

28. Predavanje za učenike srednje škole

U srijedu 15. studenog 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (prva skupina učenika).

29. Tribina za studente

U srijedu 15. studenog 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je uvodno predavanje za raspravu na temu ispitne tjeskobe na tribini koja je održana u Studentskom domu Virovitica.

30. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 24. studenog 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (druga skupina učenika).

PROSINAC

31. Predavanje za stručne suradnike

U srijedu 13. prosinca 2017. godine u Poreču je profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao predavanje o slobodnom vremenu mladih stručnim suradnicima škola Poreštine.

32. Predavanje za nastavnike srednjih škola

U srijedu 13. prosinca 2017. godine u Poreču je profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije održao predavanje o suzbijanju ispitne tjeskobe i skrbí o mentalnom zdravlju mladih za nastavnička vijeća srednjih škola u Poreču.

33. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 15. prosinca 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (treća skupina učenika).

34. Predavanje za učenike srednje škole

U petak 15. prosinca 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge djeluju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Tehničke škole Virovitica u okviru programa „Zdrav za 5“ (četvrta skupina učenika).

35. Predavanje za studente

U srijedu 20. prosinca 2017. godine profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao gost predavač održao je predavanje na temu „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja; važnost očuvanja mentalnog zdravlja u zaštiti općeg zdravlja“ studentima psihologije na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Osijeku.

SURADNJA, PROJEKTI, OBILJEŽAVANJE ZNAČAJNIH DATUMA I IZDAVAČKE AKTIVNOSTI

1. Objavljen Godišnjak za 2016. godinu

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije objavio je na svojoj web stranici (www.zjjzvpz.hr) godišnje izvješće o radu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja za 2016. godinu (Godišnjak za 2016. godinu). Izvješće obuhvaća aktivnosti u prevenciji i suzbijanju ovisnosti koje su se protekle godine provodile na području Virovitičko-podravske županije te aktivnosti u području skrbi o mentalnom zdravlju populacije.

2. Predavanjem za studente nastavljena suradnja sa Sveučilištem u Zagrebu

Profesor Siniša Brlas kao gost predavač održao je 12. siječnja 2017. godine predavanje na temu „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja; važnost očuvanja mentalnog zdravlja u zaštiti općeg zdravlja“ studentima psihologije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Nastavak je to suradnje sa sveučilištima u našoj zemlji koja je započela 2014. godine kada je održano predavanje o mentalnom zdravlju studentima na Pravnom fakultetu u Zagrebu, a suradnja je nastavljena i u 2015. te u 2016. godini predavanjima na Hrvatskim studijima u Zagrebu i na Filozofskom fakultetu u Osijeku. Gostovanja na cijenjenim hrvatskim fakultetima rezultat su toga što je u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije još 2010. godine pokrenut u Republici Hrvatskoj jedinstveni projekt pod nazivom „Psihologija u zaštiti mentalnog zdravlja“ s ciljem da se osvijeste kapaciteti psihologije kao struke za djelotvorne intervencije u proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju. Projekt se od tada razvijao slijedom Nacionalne strategije zaštite mentalnog zdravlja za razdoblje od 2011. do 2016. godine. Iskustva iz ovoga projekta jedinstvena su čak i izvan granica naše zemlje pa su do sada predstavljena i stručnjacima u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini. Stoga je sasvim jasno zašto je i na našim fakultetima prepoznata potreba da se stečena znanja i iskustva prenesu i studentima onih struka koje su sudjelovale u ostvarivanju ciljeva Nacionalne strategije.

Pozivi da održe predavanja studentima na više fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Osijeku, a u proteklim godinama i na nekoliko inozemnih sveučilišta u Mađarskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini, odraz su i višegodišnjeg stručnog rada u području proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

3. U posjetu terapijskoj zajednici „Ne-ovisnost“

U srijedu 25. siječnja 2017. godine stručni tim Zavoda za javno zdravstvo posjetio je Udrugu za borbu protiv ovisnosti „Ne-ovisnost“ kojoj je sjedište u Osijeku, a jedna terapijska zajednica za korisnike je u mjestu Vrbica kod Starih Mikanovaca. Kroz svoje aktivnosti (savjetovalište, socijalna zadruga „Neos“, stambena zajednica u Osijeku i terapijska zajednica Vrbici) Udruga se borí protiv ovisnosti o drogama i drugim opojnim sredstvima, alkoholu te kockanju odnosno klađenju. U posjetu stambenoj zajednici u Vrbici bili su ravnatelj Zavoda, te psiholog i medicinski tehničar u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Predsjednik Udruge Tomislav Mišetić goste je upoznao s organizacijom života u terapijskoj zajednici u kojoj trenutno boravi gotovo 30 korisnika.

Ovaj je posjet primjer sve bolje međusektorske suradnje između Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i udruga koje se bave borbom protiv ovisnosti.

4. Započela s radom Stručna radna skupina za međusektorskiju suradnju pri Zavodu za javno zdravstvo

Zavod za javno zdravstvo koncem 2016. godine započeo je provedbu aktivnosti unutar projekta „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“. Projekt ima za glavni cilj osnaživanje međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti među dionicima u Virovitičko-podravskoj županiji kroz izradu Protokola međusektorske suradnje. Stoga je formirana Stručna radna skupina koja će pri Zavodu za javno zdravstvo raditi na izradi Protokola međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji. Planirano je da Protokol javnosti bude predstavljen početkom travnja 2017. godine.

U sastavu Stručne radne skupine ispred svojih institucija odnosno nadležnih tijela imenovani su: Siniša Brlas ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije, Miroslav Venus ispred Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije, Vesna Šerepac i Martina Bunić ispred Virovitičko-podravske županije, Dražen Huzjak ispred Policijske uprave Virovitičko-podravske, Tajana Rastija ispred Centra za socijalnu skrb Virovitica, Ivona Balić ispred Centra za socijalnu skrb Slatina, Snježana Karničnik ispred Opće bolnica Virovitica, Višnja Kajzer ispred Doma zdravlja Virovitičko-podravske županije, Željko Lovreković ispred Zavoda za hitnu medicinu Virovitičko-podravske županije, Željka Jurić ispred Općinskog suda Virovitica, Marina Kovačević ispred Prekršajnog suda Virovitica, Nenad Dobrić ispred Općinskog državnog odvjetništva Virovitica, Marija Lenart ispred osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji, Ksenija Vučanović Juras ispred Zajednice udruženja klubova liječenih alkoholičara Virovitičko-podravske županije i Danijela Milčić ispred Probacijskog ureda Bjelovar.

Stručna radna skupina s radom je započela na sastanku koji je održan u petak 27. siječnja 2017. godine u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Na ovome sastanku dogovorene su zadaće članova Stručne radne skupine i hodogram aktivnosti koje će rezultirati Protokolom međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

5. Zavod za javno zdravstvo nastavlja s provedbom programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji

U srijedu 01. veljače 2017. godine profesor Siniša Brlas održao je predavanje o sredstvima ovisnosti pod nazivom „Kako droge dješju i gdje se kriju opasnosti“ za učenike prvoga razreda Strukovne škole Virovitica. Ovim je predavanjem nastavljeno ostvarivanje programa „Zdrav za pet“ u Virovitičko-podravskoj županiji i u 2017. godini. Program se već petu školsku godinu za redom uspješno provodi u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji pa je provedba programa ove godine ustvari nastavak dobre suradnje Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije i odgojno-obrazovnih ustanova u području prevencije rizičnih ponašanja kod mladih.

Program „Zdrav za pet“ provodi se na nacionalnoj razini, a njime su naravno obuhvaćene i škole u Virovitičko-podravskoj županiji. Radi se o preventivnom programu kojim se u formi predavanja i radionica za učenike u odgojno-obrazovnim ustanovama nastoje prevenirati rizična ponašanja kod djece i mladih. Osim predavanja o štetnosti djelovanja droga koja se održavaju u prvom razredu srednjih škola, predviđena su i predavanja u osmom razredu osnovnih škola (tema je štetno djelovanje alkohola) te u drugom razredu srednjih škola (tema je problematično i patološko kockanje), a dinamika provedbe dogovara se sa svakom pojedinom školom.

6. Stručna radna skupina za međusektorsku suradnju usuglasila Protokol međusektorske suradnje u Virovitičko-podravskoj županiji

Stručna radna skupina za protokoliranje međusektorske suradnje Zavoda za javno zdravstvo koja je s radom započela u siječnju 2017. godine održala je novi sastanak 23. veljače 2017. godine. Na ovome sastanku usuglašen je Protokol međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Podsjetimo, Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije koncem 2016. godine započeo je provedbu aktivnosti unutar projekta „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“. Projekt ima za glavni cilj osnaživanje međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti među dionicima u Virovitičko-podravskoj županiji kroz izradu Protokola međusektorske suradnje. Stoga je formirana Stručna radna skupina koja pri Zavodu za javno zdravstvo u proteklom razdoblju radila na izradi Protokola međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Planirano je da Protokol javnosti bude predstavljen početkom travnja 2017. godine.

7. Obilježavanje Dana bez duhanskog dima u Virovitičko-podravskoj županiji

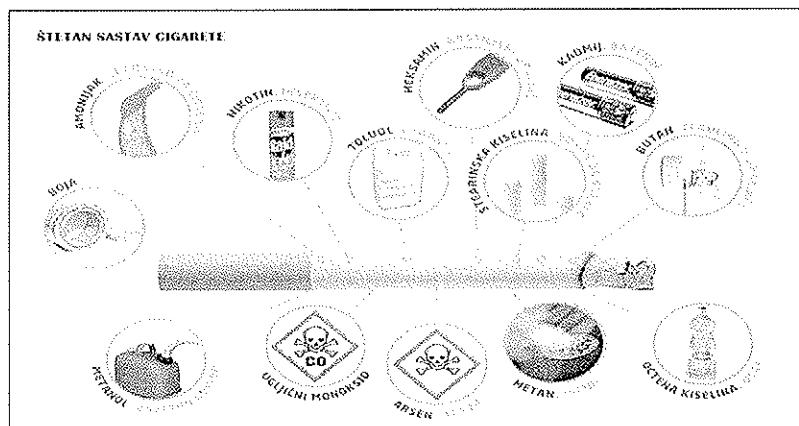
U Republici Hrvatskoj već se niz godina obilježava Dan bez duhanskog dima, a u Virovitičko-podravskoj županiji tome svakako najveći doprinos daju Zavod za javno zdravstvo i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije.

Dan bez duhanskog dima koji se ove godine obilježava 1. ožujka osmišljen je kako bi se pušače duhanskih proizvoda potaknulo na donošenje odluke o prestanku pušenja, a svakako da barem na ovaj dan ne puše. Nepušačima je to prigoda da učvrste svoj stav o nepušenju kao zdravom načinu življenja.

Ovim povodom stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima pružaju mogućnost posebnim uređajem besplatno izmjeriti razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Podatak o ugljičnom monoksidu govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom, presudno važnim činiteljem za zdravlje i život. Pokazalo se da pušači imaju smanjenu sposobnost da njihova krv opslužuje tijelo kisikom i stoga su u većemu riziku po

zdravlje jer ne mogu disati punim plućima. Mjerenje je moguće provesti svakodnevno između 8 i 9 sati u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije (Ljudevita Gaja 21, Virovitica).

Javnozdravstvenom akcijom obilježavanja Dana bez duhanskog dima želi se skrenuti pažnja javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih proizvoda.

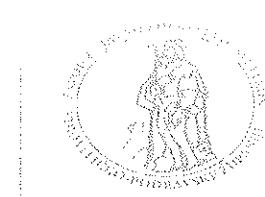
8. Obilježen Svjetski dan nepušenja u Virovitičko-podravskoj županiji

U Virovitičko-podravskoj županiji već se niz godina obilježava Svjetski dan nepušenja (31. svibnja). Ove je godine Svjetski dan nepušenja u našoj županiji ponovno obilježen javnozdravstvenom akcijom pod nazivom „Udahni život zdravim plućima“. Prvi dio akcije održan je u nedjelju 28. svibnja 2017. godine ususret Svjetskom danu nepušenja biciklijadom po dijelu Virovitičko-podravske županije. Ova je biciklijada bila organizirana u suradnji s Klubom za ekspedicionizam i sport (KEKS) iz Virovitice. Start biciklijade bio je 28. svibnja 2017. godine u 10 sati kod fontane (nekadašnje robne kuće) u centru grada Virovitice. Ruta je bila duga 30 kilometara i išla je od centra Virovitice prema Rezovcu, Suhopoljskoj Borovi, Suhopolju, Gradini i Lukaču te virovitičkom obilaznicom prema Virovitičkim ribnjacima gdje je bila organizirana okrjepa za sve sudionike.

U drugom dijelu ove javnozdravstvene akcije u centru Slatine u srijedu 31. svibnja 2017. godine od 10 do 12 sati bio je postavljen štand na kojemu su stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo zainteresiranim građanima posebnim uređajem mjerili razinu ugljičnog monoksida u izdahu. Podatak o ugljičnom monoksidu govori kolika je sposobnost krvi da opslužuje tijelo kisikom, presudno važnim činiteljem za zdravlje i život. Pokazalo se da pušači imaju smanjenu sposobnost da njihova krv opslužuje tijelo kisikom i stoga su u većemu riziku po zdravlje jer ne mogu disati punim plućima. Građanima su tom prigodom podijeljeni i prigodni edukativni leci i motivacijski pokloni kako bi ustrajali u brizi za svoje zdravlje.

Ovom se javnozdravstvenom akcijom želi skrenuti pažnju javnosti na veliki javnozdravstveni problem štetne upotrebe duhanskih proizvoda, ohrabriti nepušače u nepušenju i potaknuti pušače na prestanak pušenja.

31. svibnja
SVJETSKI DAN
NEPUŠENJA

9. Objava edukativno-informativnog teksta povodom Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droge i nezakonitog prometa drogama

Svake se godine 26. lipnja u svijetu obilježava Međunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama kako bi se potaknulo promišljanje o ovom velikom javnozdravstvenom problemu, a tim je povodom 26. lipnja 2017. godine u medijima objavljen tekst Zavoda za javno zdravstvo pod nazivom „Ovisnost je kod mladih poremećaj u ponašanju“.

10. U Zavodu za javno zdravstvo VIDRA održala edukaciju za klubove liječenih alkoholičara

U utorak 18. srpnja 2017. godine u Zavodu je organizirana edukacija pod nazivom „Osnaživanje kapaciteta neprofitnih organizacija za pripremu projektnih prijedloga“ namijenjena stručnim djelatnicima klubova liječenih alkoholičara u Virovitičko-podravskoj županiji. Edukaciju je u suradnji s Agencijom za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije VIDRA organiziralo Udruženje klubova liječenih alkoholičara Virovitica u okviru projekta „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“ kojega financira Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, a provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u suradnji s partnerima (UKLA Virovitica i UKLA Slatina).

Ova je edukacija organizirana kako bi se osnažili kapaciteti klubova liječenih alkoholičara za prijavljivanje na projekte kojima će se osnažiti unutarnji kapaciteti za rad s liječenim alkoholičarima, ali i međusobna stručna suradnja klubova.

11. Učenici iz Učeničkog doma posjetili Zavod za javno zdravstvo

U ponедјeljak 02. listopada 2017. godine učenici iz Učeničkog doma Virovitica u pratnji odgajateljice Suzane Sokele i ove su godine posjetili Zavod za javno zdravstvo. Ova je posjeta nastavak odlične suradnje koja se već godinama razvija između Zavoda za javno zdravstvo i Učeničkog doma, a prilog je važnoj međusektorskoj suradnji koja je nužna kako bi se uspješno provodile preventivne aktivnosti u borbi protiv ovisnosti, ali i u proaktivnoj skrbi o mentalnom zdravlju. Učenici su upoznati s unutarnjim ustrojstvom Zavoda, a posebno s funkcioniranjem i aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja te su dobili uvid u vrlo raznoliku mrežu mogućnosti koju pruža ova Djelatnost u Zavodu, osobito mladima u smislu prevencije i suzbijanja ovisnosti, suzbijanja vršnjačkog nasilja, pomoći u organizaciji slobodnog vremena, prevladavanja ispitne tjeskobe i mnogim drugim područjima skrbi o mentalnom zdravlju.

12. Objavljen javni poziv za sudjelovanjem u izradi vodiča o slobodnom vremenu mladih

Sredinom listopada 2017. godine u medijima je objavljen javni poziv za sudjelovanjem zainteresirane javnosti u pripremi novoga izdanja vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“. U Virovitičko-podravskoj županiji od 2007. godine provodi se projekt „Iskoristi dan“ koji je 2009. godine prerastao u projekt „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ pod kojim se nazivom od tada provodi. Usmjeren je pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Istraživanja koja su od školske godine 2004./05. sustavno provođena u osnovnim i srednjim školama u našoj županiji, a kasnije i u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, ukazala su na potrebu pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena. Stoga je i pokrenut ovaj projekt unutar kojega je najvažniji dio izdavanje vodiča za pomoći u osmišljavanju slobodnog vremena djece i mladih pod nazivom „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“. Ranijih je godina učenicima podijeljeno osam izmijenjenih i dopunjениh izdanja ovoga vodiča koji nastaje tako da se svake godine ažuriraju podaci o sportskim, društvenim, vjerskim i inim sadržajima koji su u općinama i gradovima naše županije dostupni mladima i njima su primjereni. Ove godine u pripremi je deveto izmijenjeno i dopunjeno izdanje vodiča.

Izdavač Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije stoga je i ove godine odlučio pozvati zainteresiranu javnost, dakle pojedince, udruge i ustanove, da svojim prijedlozima doprinesu novome izdanju. Svi zainteresirani pozvani se pregledati posljednje izdanje vodiča te svoje prijedloge za izmjenama i dopunama u tekstuallnom i slikovnom obliku (što kraći opis aktivnosti, kontakti i jednu ili dvije fotografije ove aktivnosti) dostaviti na adresu elektroničke pošte iskoristidanuvpz@zzjzvpz.hr. Krajnji rok za dostavu prijedloga bio je 31. listopada 2017. godine. Autori publikacije pregledat će naknadno pristigle prijedloge i odlučiti o primjerenošti njihovog uvrštavanja u vodič.

13. Aktivno sudjelovanje na Večerima pučke poezije predavanjem o slobodnom vremenu i pijenju alkohola kod mlađih za stručnjake iz Hrvatske i inozemstva

U subotu 11. studenog 2017. godine u Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije u okviru manifestacije Večeri pučke poezije koju organizira Udrženje klubova liječenih alkoholičara Virovitica održano je predavanje za stručne djelatnike klubova liječenih alkoholičara iz nekoliko susjednih županija te goste iz Slovenije.

Predavanje pod nazivom „Slobodno vrijeme i pijenje alkohola kod učenika i studenata u Virovitičko-podravskoj županiji“ na kojemu je nazočilo 40-tak stručnjaka održao je profesor Brlas koji je nazočnima objasnio u čemu je važnost u pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena, upoznao ih je s rezultatima istraživanja koje je među mladima u Virovitičko-podravskoj županiji provedeno tijekom deset školskih godina kao i s projektom „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ kao primjerom dobre prakse u skrb o zdravlju mlađih.

14. Zavod za javno zdravstvo započinje s novim projektom u području prevencije i suzbijanja ovisnosti

U Mjesecu borbe protiv ovisnosti 2017. godine Zavod započinje provedbu aktivnosti u novom preventivnom projektu nakon što je projekt prihvaćen u natječajnom postupku koji je raspisalo Ministarstvo zdravstva.

Projekt koji će se pod nazivom „Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“ provoditi u Virovitičko-podravskoj županiji tijekom 2017. i 2018. godine osmišljen je u ovome Zavodu, a ima za glavni cilj osnaživanje unutarnjih kapaciteta dionika za učinkovitu međusektorsku suradnju u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Nakon što su prethodnim projektom postignuti željeni učinci osnaživanja međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti među dionicima u Virovitičko-podravskoj županiji kroz izradu protokola međusektorske suradnje u Virovitičko-podravskoj županiji, ovim će se novim projektom osnažiti unutarnji kapaciteti dionika međusektorske suradnje kroz ciljanu edukaciju, produbljivanje suradnje i učenje na primjerima dobre prakse kako bi bili spremni uhvatiti se u koštač s izazovima prevencije i suzbijanja ovisnosti.

Zavod za javno zdravstvo prijavitelj je ovoga projekta i nositelj većine aktivnosti, partner je Udrženje klubova liječenih alkoholičara Slatina, a suradnici su sve važne institucije i nadležna tijela koja se u našoj županiji bave prevencijom ili suzbijanjem ovisnosti (škole, sudovi, zdravstvo, policija, socijalna skrb, udruge...).

Višegodišnji kvalitetan rad stručnjaka iz Virovitičko-podravske županije kroz ovaj će projekt biti dostupan i izvan granica naše županije pa vjerujemo da će koristi od toga imati još veći broj korisnika nego do sada.

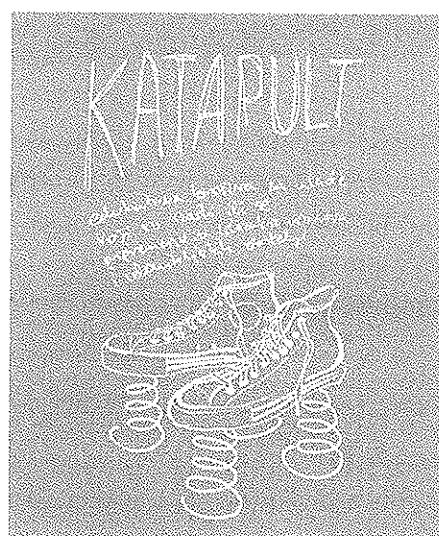
15. Suradnja Zavoda u izradi brošure za pomoć mlađima koji se pripremaju za izlazak iz ustanova i udomiteljskih obitelji

S nastupom punoljetnosti mlađi koji su do tada živjeli u različitim ustanovama ili u udomiteljskim obiteljima primorani su krenuti u samostalan život. Budući da više ne mogu računati na sustavnu skrb, a kako ne bi ostali

prepušteni samima sebi, pojedine organizacije civilnog društva ulažu značajne napore kako bi pomogli mladima da izbjegnu rizike samostalnog života i što prije postignu samostalnost.

U tome je smislu Udruga „Igra“ iz Zagreba, jedna od vodećih hrvatskih organizacija civilnog društva u području razvoja i pružanja izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, osmisnila brošuru pod nazivom „Katapult“ koja ima za cilj na jednom mjestu sabrati sve najvažnije informacije za mlađe kako bi što uspješnije kročili kroz život i izbjegli moguće rizike. Jedan od takvih rizika je i opasnost od zloupotrebe sredstava ovisnosti. Stoga je Udruga „Igra“ angažirala vodeće stručnjake iz različitih područja da napišu informativno-edukativne tekstove za ovu brošuru. U području prevencije ovisnosti tekst pod nazivom „Ovisnost je kod mlađih poremećaj u ponašanju“ napisao je profesor Brlas.

Brošura „Katapult“ dostupna je na službenim stranicama Zavoda kao i Udruge „Igra“.

16. Suradnja Zavoda za javno zdravstvo i Zdravog grada Poreč

Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti Zdravi grad Poreč i Povjerenstvo Zajedno protiv ovisnosti Grada Poreča organizirali su i ove godine bogate i raznolike aktivnosti usmjerene očuvanju zdravlja pod nazivom „Vaš izbor je zdrav život“. Ove je godine kao gost-predavač pozvan i profesor Brlas, koji je u srijedu 13. prosinca 2017. godine u Poreču tako održao dva predavanja: prvo predavanje o slobodnom vremenu djece i mlađih bilo je namijenjeno stručnim suradnicima škola Poreštine, dok je drugo predavanje o suzbijanju ispitne tjeskobe bilo namijenjeno nastavnicima porečkih srednjih škola. Na oba se predavanja okupilo mnoštvo odgojno-obrazovnih djelatnika kojima je profesor Brlas govorio o iskustvima u radu s mlađima u Virovitičko-podravskoj županiji, a osobito o projektima utemeljenim na rezultatima provedenih istraživanja. Tako se stručan rad i iskustva dobre prakse koji se razvijaju u Virovitičko-podravskoj županiji prepoznaju i u ostatku naše zemlje, pa često i šire.

17. Zavod za javno zdravstvo objavio deveto izdanje vodiča za mlade „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ i obilježio deset godina ovoga projekta

Više od deset godina za redom stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije razvijaju projekt „Iskoristi dan“ kojemu je cilj pomoći mlađima da osvijeste važnost organizacije vlastitog slobodnog vremena. Projekt koji je 2007. godine pokrenut iz Slatine, a potom se sljedeće godine nastavio provoditi i u Virovitici, devetu se godinu za redom od tada provodi i na cijelokupnom području Virovitičko-podravske županije pod nazivom "Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji".

Ishodište ovoga projekta jest istraživanje o pušenju, alkoholu, kockanju, drogama i slobodnom vremenu koje je među učenicima osnovnih i srednjih škola u Virovitičko-podravskoj županiji provedeno od školske godine 2004./2005. do školske godine 2013./2014. i koje je ukazalo na važnost i potrebu kvalitetnije organizacije slobodnog vremena djece i mlađih. Isto je istraživanje tijekom akademске godine 2014./2015. provedeno i među studentima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.

Slijedom toga, stručnjaci Povjerenstva za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije pokrenuli su ideju izrade vodiča „Iskoristi dan u Virovitičko-podravskoj županiji“ koji informira mlade o mogućnostima uključivanja u raznolike sportske, društvene, vjerske i ine sadržaje u svim gradovima i općinama naše županije. Ovo je jedinstveni vodič ove vrste u Republici Hrvatskoj i u više je navrata do sada kao primjer dobre prakse predstavljen diljem naše zemlje. U realizaciji ideje već godinama motivirano pomažu i učenici i voditelji školskih preventivnih programa u odgojno-obrazovnim ustanovama u Virovitičko-podravskoj županiji, a javnim je pozivom u izradu dopunjениh izdanja uključena i šira javnost u našoj županiji. Vodič ove godine ima deveto, izmijenjeno i dopunjeno izdanje i namijenjen je svima, ali će biti podijeljen učenicima sedmoga razreda osnovnih škola u Virovitičko-podravskoj županiji (bit će im podijeljen prije odlaska na zimski odmor učenika) i studentima prve godine Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici. Starije generacije učenika i studenata vodič su već dobile ranijih godina.

Predstavljanje vodiča održano je u petak 15. prosinca 2017. godine u 9.30 sati u Virovitičko-podravskoj županiji, a nazočio mu je i stručni recenzent vodiča i vanjski evaluator projekta prof. dr. sc. Josip Burušić. Ovom se aktivnosti ujedno i tradicionalno privodi završetku obilježavanje Mjeseca borbe protiv ovisnosti (koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca). Vodič je u elektronskom obliku dostupan na www.zzjzvpz.hr.

SUDJELOVANJE NA STRUČNIM I ZNANSTVENIM SKUPOVIMA

1. Aktivno sudjelovanje na okrugлом stolu u Osijeku

U srijedu 25. siječnja 2017. godine u Osijeku je u organizaciji Centra za nestalu i zlostavljanu djecu iz Osijeka održan stručni skup (okrugli stol) dionika u projektu „Prevencija po mjeri mlađih“. Zavod za javno zdravstvo

„Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije prvi je partner u ovome projektu dok je nositelj projekta Centar za nestalu i zlostavljanu djecu iz Osijeka.

Na stručnom skupu namijenjenom odgajateljima domova za djecu i mlađe iz Osijeka i Zagreba, ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kao predavači su sudjelovali ravnatelj prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus koji je održao predavanje „Droge-pogled iz drugog kuta“, profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja koji je održao predavanje „Slobodno vrijeme mladih“ i Tomislav Šokec, medicinski tehničar u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja. Ovaj stručni skup u formi okruglog stola održan je u Srednjoškolskom dječkom domu u Osijeku kao edukacija odgajatelja i volontera nakon čega je uslijedila rasprava sudionika o sredstvima ovisnosti te važnosti socijalnih vještina i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena u prevenciji ovisničkih ponašanja.

2. Sudjelovanje na sastanku Radne skupine stručnjaka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u Zagrebu

Profesor Siniša Brlas imenovan je 2016. godine u Radnu skupinu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za izradu mjera zdravstvene zaštite za djelatnost mentalnog zdravlja te izradu prijedloga mreže i timova pri županijskim zavodima za javno zdravstvo. Radna skupina nastavila je i u 2017. godini s radom na sastanku koji je održan 10. veljače 2017. godine u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u Zagrebu.

3. Sudjelovanje na Psihošpanciru u Varaždinu

Profesor Siniša Brlas nazočio je Psihošpanciru u Varaždinu 18. veljače 2017. godine. Psihošpancir je stručni skup psihologa koji organizira Društvo psihologa Varaždin povodom Tjedna psihologije u Hrvatskoj i koji okuplja veliki broj psihologa koji na skupu razmjenjuju profesionalna i stručna iskustva iz svojega rada.

4. Sudjelovanje na Konferenciji o mentalnom zdravlju u Zagrebu

U Zagrebu je 9.-10. ožujka 2017. godine održana Međunarodna konferencija o zaštiti mentalnog zdravlja u zajednici "Klijent u središtu" (International Conference on Mental Health Care in the Community "Client in the Centre") na kojoj je nazočio i profesor Siniša Brlas.

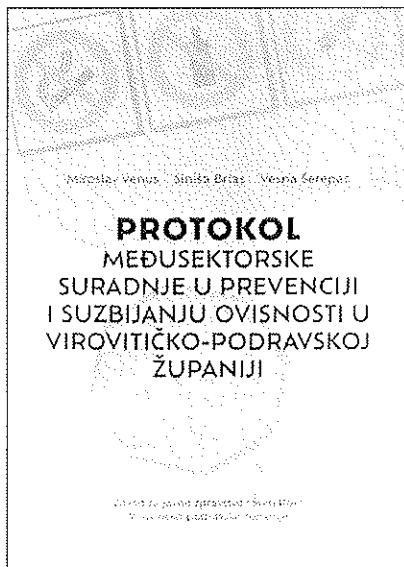
5. Aktivno sudjelovanje u edukaciji o međusektorskoj suradnji u Virovitici

Nakon što je Stručna radna skupina za protokoliranje međusektorske suradnje Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije usuglasila Protokol međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, Protokol je predstavljen javnosti na Svjetski dan zdravlja, u petak 7. travnja 2017. godine na edukaciji koja tim povodom održana u gradskoj vijećnici Grada Virovitice s

početkom u 10.30 sati. Ova je edukacija aktivnost u okviru projekta „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“ kojega financira Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, a provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Ujedno je i prilog obilježavanju Svjetskoga dana zdravlja (7. travnja).

Na ovoj su edukaciji govorili urednici Protokola prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, profesor Siniša Brlas i mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped., zatim članovi Stručne radne skupine koji su i autori pojedinih dijelova Protokola te stručni recenzent prof. dr. sc. Josip Burušić. Sudionike je pozdravio virovitički gradonačelnik Ivica Kirin.

Kao uvod u edukaciju poslužilo je javno predstavljanje posebno prilagođenog sobnog bicikla u okviru mikroprojekta pod nazivom „Pedal4ePower“. Ovaj bicikl, osim što je poticaj zdravlju jer potiče na kretanje, ujedno je i punjač za mobitele. Okretanjem pedala na biciklu proizvodi se dovoljno struje da se napuni mobitel. Bicikl-punjač dostupan je svim građanima Virovitice jer je postavljen u prolazu Palače Pejačević ispod gradske uprave. Bicikl-punjač za korištenje građanima Virovitice i njihovim gostima u rad je pustio gradonačelnik Ivica Kirin. Ova je aktivnost ujedno i primjer dobre međusektorske suradnje zdravstvenog sustava (Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije donirao je bicikl), odgojno obrazovnog sustava (bicikl su prilagodili učenici Tehničke škole Virovitica) i lokalne uprave (Grad Virovitica osigurao je prostor za besplatno korištenje bicikla-punjača).

6. Aktivno sudjelovanje u edukaciji za škole o Protokolu međusektorske suradnje

Nakon što je Stručna radna skupina za protokoliranje međusektorske suradnje Zavoda za javno zdravstvo usuglasila Protokol međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, u utorak 11. travnja 2017. godine Protokol je predstavljen i ravnateljima škola i voditeljima Školskih preventivnih programa na edukaciji koja je održana u Velikoj vijećnici Virovitičko-podravske županije.

Ova je edukacija nastavak aktivnosti u okviru projekta „Protokoliranje međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji“ kojega financira Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, a provodi Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. Projekt ima za glavni cilj osnaživanje međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti među dionicima u Virovitičko-podravskoj županiji kroz izradu proširenog oblika Protokała međusektorske suradnje koji je prvu

inačicu dobio još 2007. godine. Stoga je formirana Stručna radna skupina koja je pri Zavodu za javno zdravstvo od početka 2017. godine radila na izradi Protokola međusektorske suradnje u području prevencije i suzbijanja ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji, prvoga takve vrste u Republici Hrvatskoj.

Na ovoj su edukaciji govorili urednici Protokola prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus, profesor Siniša Brlas i mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped. te članica Stručne radne skupine zadužena za područje odgoja i obrazovanja Marija Lenart, prof. ped..

Ova je aktivnost ujedno i primjer dobre i sustavne međusektorske suradnje zdravstvenog sustava i sustava odgoja i obrazovanja, a suradnja je i temeljna ideja cijelog projekta koji potencira međusektorsko umrežavanje.

7. Aktivno sudjelovanje na Kongresu preventivne medicine u Opatiji

Od 25. do 27. svibnja 2017. godine u Opatiji je održan prvi Hrvatski kongres preventivne medicine zavoda za javno zdravstvo. Na Kongresu je aktivno sudjelovao i profesor Brlas predstavljanjem Protokola međusektorske suradnje u prevenciji i suzbijanju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji i promocijom novoga izdanja Terminološkog opisnog rječnika ovisnosti kojega je on autor.

8. Aktivno sudjelovanje u edukaciji stručnih suradnika iz učeničkih domova u Republici Hrvatskoj

U petak 09. lipnja 2017. godine u Učeničkom domu Marije Jambrišak u Zagrebu održan je državni stručni skup (stručno vijeće) stručnih suradnika učeničkih domova u Republici Hrvatskoj na kojemu su kao predavači ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije gostovali profesor Brlas i prim. Venus. Profesor Brlas održao je predavanje pod nazivom „Važnost organizacije slobodnog vremena mladih za njihov psihosocijalni rast i razvoj“, ravnatelj Zavoda prim. Venus održao je predavanje „Droge-pogled iz drugog kuta“, dok je Tomislav Šokec, medicinski tehničar u Djelatnosti demonstrirao uređaj za mjerjenje razine ugljučnog monoksida u izdahu.

Ovaj je državni stručni skup dio redovitog stručnog usavršavanja stručnih suradnika učeničkih domova u Republici Hrvatskoj, a stručnjaci Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije pozvani su gostovati u ovoj edukaciji zbog dosadašnjih rezultata u provedbi preventivnih aktivnosti među mladima u Virovitičko-podravskoj županiji.

9. Sudjelovanje u edukaciji o podršci žrtvama i svjedocima kaznenih djela

U srijedu 14. lipnja 2017. godine u prostorijama Županijskog suda u Osijeku održana je regionalna edukacija stručnjaka županijskih zavoda za javno zdravstvo i centara za psihosocijalnu pomoć o sustavu podrške žrtvama i svjedocima u kaznenim i prekršajnim predmetima. Na ovoj je edukaciji sudjelovao i profesor Brlas.

10. Sudjelovanje na tečaju trajne izobrazbe

U subotu 16. rujna 2017. godine na Medicinskom fakultetu u Osijeku održan je tečaj trajne izobrazbe na kojem je nazočio i profesor Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

11. Sudjelovanje na stručnom skupu o evaluaciji Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga

U srijedu 27. rujna 2017. godine u Zagrebu je održan stručni skup na kojem je predstavljeno Izvješće o rezultatima evaluacije Nacionalne strategije suzbijanja zlouporabe droga za razdoblje od 2012. do 2017. godine. Skup je organizirao Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske. Ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije na skupu je nazočio profesor Siniša Brlas.

12. Aktivno sudjelovanje na međunarodnoj konferenciji u Zagrebu

Od 20. do 21. listopada 2017. godine u Zagrebu je održana *Treća međunarodna konferencija pod nazivom „Obitelj i škola: ključ slobode od ovisnosti“*. Konferencija je održana pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske, gđe Kolinde Grabar Kitarović, a u organizaciji Udruge „U ime obitelji“.

Kao pozvani predavač predavanje i radionicu na Konferenciji održao je profesor psihologije Siniša Brlas, koji je održao predavanje pod nazivom „Važnost organizacije slobodnog vremena mladih za njihov psihosocijalni rast i razvoj“ te radionicu pod nazivom „Izlasci i alkohol“ kojom prilikom je sudionike upoznao s iskustvom dobre prakse u pomoći mladima u organizaciji slobodnog vremena u Virovitičko-podravskoj županiji.

Cilj je Konferencije bio roditeljima, nastavnicima i odgojiteljima, predstavnicima udruga i zainteresiranim građanima pružiti praktične savjete za prepoznavanje, prevenciju i sprječavanje problema ovisnosti kod djece i mladih. Želja je organizatora bila da domaći i inozemni stručnjaci i praktičari sudionicima predstave konkretne mјere protiv različitih vrsta ovisnosti – o alkoholu, drogi, pornografiji, video-igramama, mobitelima, kocki itd., te da sudionici kroz predavanja i radionice čuju najbolje primjere prakse u školama i obiteljima, iskustva roditelja i nastavnika, kao i preporuke stručnjaka kako prepoznati i suzbijati ovisnost.

13. Sudjelovanje u edukaciji stručnih suradnika i odgajatelja učeničkih domova u Republici Hrvatskoj održanoj u Zagrebu

U petak 27. listopada 2017. godine u Učeničkom domu Marije Jambrišak u Zagrebu održan je državni stručni skup (stručno vijeće) stručnih suradnika učeničkih domova u Republici Hrvatskoj na kojem su kao predavači

bili profesor psihologije Siniša Brlas (ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije) i Ivana Martinušić, mag. psych. (ispred Opće bolnice Virovitica).

Tema skupa bila je suzbijanje ispitne tjeskobe. Ispitna tjeskoba može biti ozbiljna prepreka na putu ostvarenja obrazovnih ciljeva i stoga je potencijalna opasnost za mentalno zdravlje učenika i studenata. Učenicima i studentima nije poželjno da su izloženi visokoj razini ispitne tjeskobe jer ona nije dobra prognoza za njihov uspjeh u ispitnim situacijama. Stoga su psiholozi Siniša Brlas i Ivana Martinušić osmislili vodič „Kako prevladati ispitnu tjeskobu“ kako bi pomogli učenicima i studentima osvijestiti važnost razvijanja tolerancije na stres i frustraciju u pripremanju za polaganje ispita i poučili ih navikama i vještinama koje im u tome mogu pomoći. Vodič je koncipiran tako da nakon uvodnog pojašnjenja temeljnih pojmove učenike i studente u koracima vodi ka ublažavanju tjeskobe za vrijeme učenja, pred ispit te za vrijeme ispita. Radi se o nizu praktičnih i međusobno logički povezanih savjeta kojima je cilj očuvanje mentalnog zdravlja učenika i studenata u stresnim i frustrirajućim ispitnim situacijama. Na ovome skupu sudionici su u radionicama uz pomoć autora izradili instrumente za mjerjenje ispitne tjeskobe, a koji će biti primjenjeni u svim učeničkim domovima u državi kako bi se dobile što preciznije informacije o tome na koji način naši učenici doživljavaju ispitne situacije.

Ovaj je državni stručni skup dio redovitog stručnog usavršavanja stručnih suradnika i odgajatelja učeničkih domova u Republici Hrvatskoj, a stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije pozvani su gostovati u ovoj edukaciji zbog dosadašnjih rezultata u provedbi preventivnih aktivnosti među mladima u Virovitičko-podravskoj županiji. Pokazatelj je to kako su iskustva dobre prakse koja nastaju u Virovitičko-podravskoj županiji jedinstvena i kao takva prepoznata, a itekako su primjenjiva i u ostatku Republike Hrvatske.

14. Sudjelovanje u stručnoj raspravi u Osijeku

U petak 10. studenog 2017. godine u Osijeku je održana Stručna tematska rasprava iz područja suzbijanja zlouporabe droga na kojoj je ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije sudjelovao profesor psihologije Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

15. Predavanje i tribina za studente povodom Mjeseca borbe protiv ovisnosti

U srijedu 15. studenog 2017. godine u Studentskom domu Virovitica s početkom u 19 sati održani su stručno predavanje i radionica za studente. Predavanje pod nazivom "Osobine ličnosti i motivacija za uzimanje marihuane i "novih droga" kod studenata" održala je Ivana Hlupić, mag. psych., a potom je održana i radionica s tri panel-rasprave: rezultati istraživanja među studentima VŠMTI (uvodničar prim. mr. sc. Miroslav dr. Venus), slobodno vrijeme studenata-postoje li rizici (uvodničarka mr. sc. Vesna Šerepac, dipl. ped.) i ispitna tjeskoba-suzbijia li se na ispravan način (uvodničar profesor psihologije Siniša Brlas). U raspravi je sudjelovalo više desetaka studenata smještenih u Studentskom domu Virovitica.

Ovu su aktivnost zajednički organizirali Studentski dom Virovitica, Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije i Povjerenstvo za suzbijanje bolesti ovisnosti Virovitičko-podravske županije s ciljem prevencije rizika za mentalno i opće zdravlje studenata, a povodom početka obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti koji se svake godine obilježava od 15. studenog do 15. prosinca.

Ovaj skup primjer je i odlične međusektorske suradnje u Virovitičko-podravskoj županiji u području prevencije ovisnosti i ostalih rizičnih ponašanja te proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju.

16. Sudjelovanje na simpoziju i sastanku službi u Zagrebu

U srijedu 29. studenog 2017. godine u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo u Zagrebu održan je simpozij o ovisnostima, a potom i sastanak službi za ovisnosti i mentalno zdravlje županijskih zavoda za javno zdravstvo. Na ovome simpoziju i sastanku ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije nazočio je profesor psihologije Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

17. Sudjelovanje na supervizijskom sastanku u Požegi

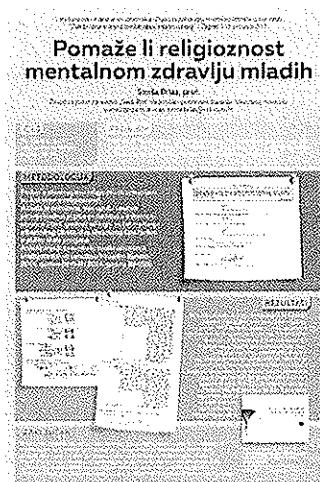
Povodom obilježavanja Mjeseca borbe protiv ovisnosti u srijedu 06. prosinca 2017. godine u prostoru Probacijskog ureda u Požegi održan je redoviti supervizijski sastanak vezano uz rad s ovisnicima o drogama i međusektorskoj suradnji u provedbi mjera liječenja. Na ovome sastanku ispred Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije nazočio je profesor psihologije Siniša Brlas, psiholog u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

18. Sudjelovanje na međunarodnom stručnom skupu u Zagrebu

U Zagrebu je na Hrvatskom katoličkom sveučilištu 07. i 08. prosinca 2017. godine održan Prvi međunarodni znanstveno-stručni skup Odjela za psihologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta pod nazivom „Zaštita i promicanje dobrobiti djece, mladih i obitelji“.

Na ovome važnom međunarodnom skupu aktivno je sudjelovao i profesor Siniša Brlas, koji je na ovome skupu, prve takve vrste u našoj zemlji, predstavio svoju knjigu „Pomaže li religioznost mentalnom zdravlju mladih“ u kojoj se on kao autor originalnim i jedinstvenim pristupom temeljenim na vlastitim istraživanjima bavi specifičnom temom u okviru proaktivne skrbi o mentalnom zdravlju mladih.

Ovo je stručno sudjelovanje profesora Siniše Brlasa još jedan u nizu pokazatelja kako stručnjaci iz Virovitičko-podravske županije ponovno, često i prije ostalih, pokazuju stručni i znanstveni interes za teme koje su od općega interesa te na temelju toga poduzimaju aktivnosti usmjerene skrbi o zdravlju ljudi, a osobito mladih.

MEDIJSKA PROMOCIJA I PRAĆENJE

Brojni internetski portali objavljivali su tijekom godine vijesti o aktivnostima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije. U Virovitičkom listu objavljivali smo tekstove o stanju ovisnosti na području naše županije, kao i o našim aktivnostima na tom području, gostovali smo na radio postajama naše županije, ali i šire, a informacije i poruke upućivali smo i putem lokalne Plave TV.

EVALUACIJA RADA DJELATNOSTI

Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije kontinuirano pruža mogućnost korisnicima usluga (to su uglavnom ovisnici o drogama, alkoholičari i problematični i patološki kockari) koji su u tretmanu Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja da procjenjuju rad članova stručnoga tima odnosno da iskazuju svoje mišljenje o tome na koji se način s njima provode stručne aktivnosti i postupci. Korisnicima koji su na završetku tretmana ponudi se da ispunе anonimni upitnik i dostave ga u Zavod za javno zdravstvo. Upravo je anonimnost važna kako bi se dobili iskreni odgovori ispitanih pa tako i što preciznija slika o njihovom zadovoljstvu načinom rada stručnjaka u Zavodu.

Svrha ovako osmišljene evaluacije jest prikupljanje povratnih informacija od korisnika usluga o njihovom zadovoljstvu uslugom, a obuhvaća ocjenjivanje i procesa i ishoda provedenih aktivnosti. Provodi se kako bi se nakon (samo)analize uvele možebitne izmjene i dopune s ciljem bolje prilagodbe načina rada (tijekom savjetodavnog procesa) potrebama korisnika (kljenata). Dakle, radi se o jednoj konzistentnoj i sustavno provođenoj metodi koja je ustvari važan ispravljački mehanizam u stručnome radu. Pokazatelji do kojih se dođe na ovaj način rezultiraju time da se stalno uvode inovacije i poboljšanja u radu s korisnicima kako bi usluga za njih bila što bolja.

Ove je godine dovršena analiza ukupno 130 upitnika koje su ispunili korisnici usluga Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja u 10-godišnjem razdoblju od 01. siječnja 2007. do 31. prosinca 2016. godine. Rezultati analize pokazuju da su korisnici iznimno zadovoljni načinom rada u Djelatnosti, a osobito su zadovoljni komunikacijom s članovima stručnoga tima. Velika većina njih smatra da im je dolaženje na savjetodavne razgovore pomoglo u rješavanju problema zbog kojega su došli i kako bi rado i ostalima koji imaju problem sličan njihovom svakako preporučili javljanje u Djelatnost. Navedeno ukazuje na adekvatnost i efikasnost u pristupu radu s osobama koje su u problemu, a to pak ukazuje na kvalitetu stručnih postupaka koji se provode u Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

EVALUACIJA PROGRAMA RADA	
<p>Vrijeme izvođenja: 1. travnja 2017. do 31. prosinca 2017. godine Vrijeme izvođenja: 1. travnja 2017. do 31. prosinca 2017. godine Vrijeme izvođenja: 1. travnja 2017. do 31. prosinca 2017. godine</p>	
<p>Zadovoljstvo izvođenjem programa rada značajno je ujedno i mjerilo u provedbi zadanih ciljeva. Ciljevi su ostvareni, ali ne potpuno. Uspostavljeni su noviteti, ali ne potpuno.</p>	
<p>1. Uspostaviti i utvrditi da je odgovor na program rada koji sprijećuje obuhvaćanje učenika u razvoju mentalnog zdravlja.</p>	
<p>2. Razviti i utvrditi kompetencije u oblastima zdravlja Dječatu (osnovne obvezne).</p>	
<p>3. Razviti i utvrditi kompetencije u oblastima zdravlja podmladak (osnovne obvezne).</p>	
<p>4. Da se ustanovi i razvijaju razne aktivnosti za razvoj mentalnog zdravlja.</p>	
<p>5. Osnovati i razvijati razne aktivnosti za razvoj mentalnog zdravlja.</p>	

ZAKLJUČNO O RADU

Razdoblje obuhvaćeno ovim godišnjim izvješćem obilježeno je novim značajnim pomacima u radu, kako u preventivnim aktivnostima tako i u izdavačkoj djelatnosti. Tijekom 2017. godine Zavodu je odobren novi projekt kojega financira Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, a dovršena je provedba dvaju projekata započetih ranije. Još su više intenzivirane ranije započete aktivnosti, osobito preventivne, a osmišljene su i provedene i nove. Dodatni su naporci učinjeni i u području zaštite mentalnog zdravlja.

Neposredne aktivnosti u radu Djelatnosti vidljive su iz statističkih pokazatelja.

Na svim razinama prevencije ovisnosti i liječenja ovisnika, kao i proaktivne zaštite mentalnog zdravlja populacije u 2017. godini postižu se kvalitativni i kvantitativni pomaci u radu stručnoga tima Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti sa zaštitom mentalnog zdravlja Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije.

Publikacije koje su navedene u tekstu u elektronskom su obliku dostupne na www.zzjzvpz.hr.

3) DJELATNOST ZA PREVENTIVNO ODGOJNE MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA

Djelatnost za preventivno odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama Zavoda prema važećoj Mreži javno zdravstvene službe ima pravo na popunjavanje četiri tima. Navedeni broj timova školske medicine Zavod može ugovoriti sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, a temelji se na normativu broja djece koji dolaze na jedan tim i koji iznosi 3.000 školske djece. S obzirom da je ukupan broj školske djece na području naše županije za prošlu godinu bio ugovoren na bazi oko 12.000 – 13.000 školske djece, te da imamo u skrbi i određen broj studenata VŠMTI-a, dobili smo mogućnost takvog ugovaranja. To na pominjem stoga što nam slijedi novo razdoblje ugovaranja od 2018. godine nadalje sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje gdje je broj školske djece smanjen na oko 9.000 – 9.500.

Svaki tim školske medicine sastoji se od 1 liječnika – specijaliste školske medicine i 1 više medicinske setre/prvostupnice sestrinstva. To znači da, prema važećoj mreži, u Zavodu imamo pravo i mogućnost zaposliti 4 tima, odnosno 4 specijalista školske medicine. Na žalost, zbog objektivnih razloga nedostatka doktora medicine općenito, a posebice nedostatka specijalista odgovarajuće grane specijalnosti, u Zavodu imamo popunjena i ugovorena svega dva tima, te jednu specijalizanticu školske medicine koja je početkom 2016. godine započela sa specijalizacijom koja traje četiri godine. Do njenog povratka sa specijalističkog usavršavanja poslove navedenog trećeg tima i dalje smo prinuđeni provoditi putem vanjskih suradnika. Tako već unatrag nekoliko godina imamo na tim poslovima povremeno zaposlenu jednu specijalisticu školske medicine iz Zagreba koja je u mirovini te na taj način provodimo određene specijalističke poslove. Dodatna otegotna okolnost za organizaciju i provedbu punog opsega posla predstavlja povremena duža odsutnost jedne od dvije ugovorenih specijalistica školske medicine zbog dugotrajnog bolovanja.

S obzirom na opisano stanje uzrokovano objektivnim poteškoćama, Djelatnost školske medicine nije u mogućnosti provesti u potpunosti sve predviđene i propisane poslove tijekom godine, unatoč golemom trudu i radu i izvan radnog vremena. Dobar dio poslova obavlja se terenski, u matičnim školama koje su zbog zemljopisne specifičnosti naše županije udaljene od sjedišta Zavoda, jednako kao što su i područne škole udaljene od svojih matičnih škola. Kao ilustraciju može poslužiti podatak da se na djelatnosti tijekom prošle godine utrošilo preko 100 sati samo za putovanje po terenu.

Tijekom 2017. godine mjerama specifične i preventivne zdravstvene zaštite (NN 30/02 - Plan i program mjera zdravstvene zaštite iz osnovnog zdravstvenog osiguranja) obuhvaćeno je 9.470 učenika osnovnih i srednjih škola, odnosno studenata Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici.

Sljedeće tablice pokazuju vrstu pregleda kao i broj pregledane djece, te vrstu cijepljenja kao i broj cijepljene djece na području naše županije tijekom 2017. godine.

Tablica 1. Sistematski pregledi djece i učenika na području Virovitičko-podravske županije u 2017. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	- sistematski pregled prije upisa u prvi razred osnovne škole	843
2.	-sistemske pregled u 5. razredu (praćenje psihofizičkog razvoja)	256
3.	-sistemske pregled u 8. razredu (profesionalna orientacija)	849

Tablica 2. Ostali preventivni pregledi učenika i studenata na području Virovitičko-podravske županije u 2017. godini

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	- kontrolni pregledi nakon preventivnih pregleda (osnovna i srednja škola)	170
2.	- pregled djece za sudjelovanje na sportskim natjecanjima	279
3.	- pregled za smještaj u studentski dom	17
4.	- pregled na zahtjev druge ustanove (upis na fakultet)	61
5.	- namjenski pregled prije cijepljenja	103
6.	- pregled i izdavanje potvrde za upis u srednju školu	213

Tablica 3. Broj cijepljenih učenika protiv određenih zaraznih bolesti propisanih Kalendarom cijepljenja za 2017. godinu

Redni broj	Vrsta pregleda	Broj pregledane djece
1.	-1. razred osnovne škole na sistematskom pregledu; cijepljenje protiv ospica, rubeole i zaušnjaka	807
2.	-1.i 8. razred osnovne škole tijekom školske godine; cijepljenje protiv difterije, tetanusa i dječje paralize	1.653
3.	-6. razred osnovne škole; cijepljenje protiv hepatitisa B (I, II i III doza)	2.336

4.	-8. Razred osnovne škole; cijepljenje protiv difterije i tetanusa	856
5.	-cjepivo Silgard protiv HPV-a	377

Uz poslove navedene u gornjim tablicama, na djelatnosti su provedeni još i slijedeći postupci sa brojem pregledanih učenika, odnosno obuhvatom osoba:

- Samostalni skrininzi za čitavu populaciju
 - vida za 3. razred O.Š. 884
 - vida na boje za 3. razred O.Š. 884
 - rast i razvoj za 3. razred O.Š. 215
- Pregledi za potrebe zdravstvene i tjelesne kulture
 - pregled i praćenje učenika koji iz zdravstvenih razloga ne mogu pratiti redovni program 215
- Nadzor nad higijensko-sanitarnim standardom u školama
 - obilazak školskih kuhinja i sanitarnog čvora svih škola 90
- Savjetovališni rad
 - tijekom čitave školske godine radilo je Savjetovalište za djecu, roditelje i nastavnike (problemi u učenju i ponašanju, kronične bolesti, reproduktivno zdravlje) 723
- Zdravstveni odgoj
 - predavanja po školama za učenike i nastavnike (obuhvat osoba) 2.223
- Rad u komisijama
 - komisija za primjereni oblik školovanja za učenike od 1. do 8. razreda osnovne škole, te učenike srednje škole (broj učenika) 214
- Ispunjavanje uputnica i ispričnica
 - popunjavanje uputnica za određene preglede, te ispričnica zbog izostanaka 560

4) DJELATNOST ZA EPIDEMIOLOGIJU I DDD

UVOD:

Opis poslova i djelokrug rada ove Djelatnosti određen je pojedinim zakonima i pravilnicima. To su na prvom mjestu:

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti
- Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu provođenja cijepljenja, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su klicoноše ili se sumnja da su klicoноše određenih zaraznih bolesti
- Pravilnik o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica
- Kalendar obveznog cijepljenja za 2017.g.

Djelatnost za epidemiologiju i DDD predstavlja djelatnost Zavoda koja je zbog specifičnosti svoga rada i teritorijalno razmještena po cijeloј županiji, pa tako osim Djelatnosti u sjedištu Zavoda u Virovitici, postoje i epidemiološke ispostave u Pitomači, Slatini i Orahovici.

Prema važećim normativima (jedan epidemiološki tim na 40.000 stanovnika), s obzirom na broj stanovnika naše županije, postoje dva epidemiološka tima ugovorena sa HZZO-om. U sastav svakog pojedinačnog epidemiološkog tima ulazi doktor medicine specijalist epidemiolog, sanitarni inženjer (VŠS) i sanitarni tehničar (SSS). S obzirom na najavljene i započete promjene temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti koje su se događale tijekom 2017. godine, a kojima se smanjuje obuhvat i sadržaj poslova na slobodnom tržištu (tzv. „Sanitarne iskaznice“ i tzv. tečaj „Higijenskog minimuma“), na navedenoj djelatnosti nemamo zaposlenih koji nisu ugovoreni sa HZZO-om. Naime, tijekom prošle godine jedna djelatnica je otišla u mirovinu, a s obzirom na malo prije navedene promjene, nije se išlo u zapošljavanje zamjene. Unatoč tome, svi predviđeni poslovi kontinuirano su se provodili kao i svih prethodnih godina.

CJEPLJENJA:

Djelatnost je tijekom protekle godine vršila:

- nabavu i distribuciju cjepiva za provedbu obveznog cijepljenja koje se provodi prema Kalendaru cijepljenja za tekuću godinu
- savjetovanja i nadzor nad provedbom cijepljenja
- evaluaciju provedenog cijepljenja
- izvješće o provedenom cijepljenju za Hrvatski zavod za javno zdravstvo
- izvješće o potrošnji cjepiva
- cijepljenja obaveznim i neobaveznim cjepivima

Od neobaveznih provodila su se sljedeća cijepljenja:

- hepatitis B (cjepivom EngerixB) ukupno 160 doza, od čega:
 - za zdravstvene djelatnike 54 doze
 - zaštita nakon transplantacije 6 doza
 - dijete HbsAg poz. osobe 1 doza
 - za Odjel hemodialize 90 doza

■ za ostale	9 doza
-------------	--------

Uz cjepivo, pasivno imunoglobulinom zaštićeno je jedno dijete HbsAg pozitivne majke.

- **krpeljni meningoencefalitis** (cjepivom FSMEImmun-Inject): cijepljenje protiv virusne upale mozga i moždanih ovojnica za određene grupe pod povećanim rizikom (djelatnici Hrvatskih šuma, Hrvatskih cesta, djelatnici komunalnih poduzeća, privatne osobe koje su zbog svojih slobodnih aktivnosti izložene ubodu krpelja). Ukupno je potrošena **91 doza**.
- **Gripa** kampanjsko cijepljenje koje započinje u studenom i provodi se do početka epidemije gripe. Obuhvaćeno je oko 7.300 stanovnika koji su se cijepili prvenstveno kod izabranog liječnika, a na samoj Dječinstvu za epidemiologiju aplicirano je ukupno **418 doza**.
- **S. Pneumoniae** (cjepivom Pneumo 23, Synflorix, Prevenar 13): za osobe koje su splenektomirane ili smještene u domovima za starije osobe, djeca koja zbog određenih kroničnih bolesti imaju indikaciju za cijepljenje. Potrošeno je ukupno **26 doza**.
- **Tetanus** (cjepivo ana-Te): **3 doze**.
- **Mantoux test** ili testiranje na tuberkulozu, za osobe u kontaktu s oboljelim, za osobe koje obavljaju pretrage zbog sumnje na tbc, za osobe prije primjene imunobiološke terapije te kod nekih kroničnih nerazjašnjenih bolesti: ukupno **60 doza**.
- **IPV** prije putovanja u stranu zemlju u kojoj postoji rizik od infekcije: **3 doze**
- **Hib, DtaP, Prevenar** po **2 doze** za zaštitu osoba s transplantiranim koštanom srži.
- **Cjepivo protiv infekcija meningokokom:** **5 doza**
- **Cjepivo protiv žute groznice:** **1 doza**
- **Cjepivo protiv hepatitisa A:** **3 doze**
- **Cjepivo protiv difterije:** **1 doza**
- **Cjepivo protiv HPV infekcije:** **25 doza**

ANTIRABIČNA STANICA:

Posebno je potrebno istaknuti rad Antirabične stanice u kojoj se pregledavaju osobe ugrižene ili na neki drugi način ozlijedene od neke divlje ili domaće životinje, kao i one osobe koje su s njima bile u kontaktu. Pregledana je 141 osoba, od kojih je cjepivom cijepljeno njih 34, dok je jedna osoba uz cjepivo primila i antirabični

imunoglobulin zbog ugriza psa, dakle ukupno 35 osoba (24,8%). Ukupno je aplicirano 140 doza cjepiva protiv bjesnoće prema pojedinim epidemiološkim grupama.

Tablica 1. Broj pregledanih i cijepljenih u Antirabičnoj stanici u 2017. godini

Grupa	Broj pregledanih	Cijepljeni vakcinom	Cijepljeni vakcinom+serumom	Ukupno cijepljeni
A	0	0	0	0
B	1	0	1	1
C	35	33	0	33
D	105	1	0	1
Ukupno	141	34	1	35

Legenda:

A - ozljeda od utvrđeno bjesne životinje

B - ozljeda od životinje sumnjive na bjesnoću

C - ozljeda od nepoznate, uginule, odlutale, ubijene ili divlje životinje

D - ozljeda od životinje koja je nakon 10 dana nadzora ostala zdrava

EPIDEMIOLOŠKI IZVIDI:

Epidemiološki izvidi provedeni su ukoliko su se pojavila pojedina zarazna oboljenja kod kojih je potreban obilazak na terenu kako bi se vidjeli uvjeti stanovanja, pronašao izvor zaraze i dali savjeti vezani uz sprječavanje širenja bolesti.

Tako su izvršeni izvidi zbog:

- tuberkuloze pluća 8
- salmonelozno trovanje hranom 29
- meningokokna sepsa 2
- brucelzoza svinja 1
- leptospiroza u konja 6
- mišja groznica 10
- tetanus 1
- crijevne parazitoze 4
- spolne bolesti (klamidijaza) 1

Tijekom 2017. godine pratili smo 32 kliconoša i obradili 116 osoba u kontaktu s kliconošom.

Svakako treba istaknuti da je tijekom prošle godine bio povećan broj oboljelih od tzv. mišje groznice ili hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, pa je tako oboljelo i prijavljeno 10 osoba s područja naše županije, bez smrtnih slučajeva. Epidemiološki podaci govore da su to uglavnom bili muškarci koji su svojim zanimanjem (priprema drva za ogrijev) vezani uz kretanje po prirodi. Ovih 10 pacijenata zapravo je dio epidemije koja je prošle godine vladala Hrvatskom s ukupno preko 500 oboljelih kao posljedica tzv. „mišje godine“, tj. godine kad je povećan broj sitnih poljskih i šumskih glodavaca koji su rezervoar i prijenosnik navdene zoonoze.

Također treba istaknuti jedan slučaj oboljenja od tetanusa s područja Pitomače, kod starije osobe koja nije cijepljena protiv tetanusa u posljednjih deset godina. Već godinama nije bilo oboljelih od tetanusa, pa je ovaj slučaj svima dobar podsjetnik da treba redovito provoditi preekspozicijsku profilaksu koja je propisana Kalendarom cijepljenja za starije osobe.

Iz Ministarstva poljoprivrede, Uprave za veterinarstvo dobivamo nalaze konja s područja naše županije koji su pozitivni na leptospiroznu. Kako su takvi konji mogući izvor zaraze za ljudi, naši djelatnici obilaze zahvaćena domaćinstva te daju usmene i pisane upute o tome kako se leptospiroza prenosi te koje su mjere zaštite. Takvih izvida obavljeno je 6.

U 2017. godini imali smo prijavljenu jednu osobu sa meningokoknom sepsom pri čemu smo kemoprofilaksom obuhvatili 35 osoba koji su bili u kontaktu. Uz nju, prijavljena je bila i jedna osoba sa sumnjom na meningokoknu sepsu pri čemu je kemoprofilaksom obuhvaćeno 13 osoba u kontaktu. Osobe u kontaktu se zaštićuju kemoprofilaksom kako ne bi i same razvile bolest kao sekundarni slučajevi.

SPECIJALISTIČKI PREGLEDI:

Na Djelatnosti za epidemiologiju je tijekom proteklije godine izvršeno 513 specijalističkih pregleda zbog raznih potreba. Najčešće su to bili kontakti osoba oboljelih od zaraznih bolesti, te konzultacije u svezi provođenja Programa obveznih cijepljenja. Također su provedeni pregledi, pretrage i konzultacije nakon ubodnih incidenata zdravstvenih radnika kojih je bilo 19. Pregledane su i cijepljenje osobe koje trebaju primiti cjepivo van Kalendara obveznih cijepljenja. U Djelatnosti se također vodi Registar oboljelih od hepatitisa B i njihovih kontakata, Registar oboljelih od tuberkuloze i njihovih kontakata, te Registar oboljelih od meningoencefalitisa/encefalitisa.

HIGIJENSKI MINIMUM:

U skladu s Pravilnikom o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica, a u cilju poboljšanja rada osoba koje rade s namirnicama, tijekom 2017. godine provedeni su tečajevi tzv. Higijenskog minimuma kojima je obuhvaćena 831 osoba kroz ukupno 34 tečaja. Tečajevi se, osim u Virovitici, održavaju u svim ispostavama Zavoda, u Pitomači, Slatini i Orahovici.

ZDRAVSTVENI NADZOR:

Provodi se kontinuirano nad osobama koje su u kontaktu sa namirnicama (kuhari, ugostitelji, trgovci, mesari, slastičari, i sl.), radi pravodobnog otkrivanja eventualnih kliconoša, osoba koje bi svojim radom mogle prenijeti zarazu na zdrave osobe.

Pregledi se obavljaju i kod osoba koje svojim radom pružaju određene usluge stanovništvu (zdravstveni djelatnici, nastavnici, frizeri). Ukupno je obavljeno 7.155 zdravstvenih pregleda, i to u sljedećim grupama vidljivim u Tablici 2.

Tablica 2. Broj osoba pod zdravstvenim nadzorom na području Virovitičko-podravske županije u 2017. godini

	„Živežari“	Prosjetni i zdravstveni radnici, frizeri
Tim I (Virovitica+Pitomača)	3.685	1.378
Tim II (Slatina + Orahovica)	1.891	201
Ukupno	5.576	1.579

PRIJAVE ZARAZNIH BOLESTI:

Tijekom cijele godine prikupljeni su i obrađivani podaci o prijavama zaraznih bolesti. Na temelju tih prijava imamo uvid u kretanje zaraznih bolesti na području naše županije te nam omogućuju ranu intervenciju kako se bolest ne bi širila, a kako iste podatke prosljeđujemo u Hrvatski zavod za javno zdravstvo u Zagreb, na temelju njih se može dobiti slika stanja u cijeloj državi. Tako je u 2017. godini pristiglo 2.050 prijava zaraznih bolesti što još nije konačan broj jer podaci ponekad za proteklu godinu stižu do travnja.

Gripa se također prijavljuje kao zarazna bolest, no zbirno i tjedno, te je tako u protekloj godini bilo prijavljeno 722 oboljelih osoba na području cijele županije. Nije bilo smrtnih ishoda od gripe u 2017. godini, jednako kao niti prethodnih godina.

KONTROLA VODE ZA LJUDSKU POTROŠNJU:

Tijekom 2017. godine Djelatnost za epidemiologiju vršila je uzimanje uzoraka vode za piće za potrebe Djelatnosti zdravstvene ekologije na mjestima za koje je procijenjeno da su od epidemiološkog interesa. Ukupno je obuhvaćeno 15 takvih lokacija.

DDD:

Svake godine Djelatnost za epidemiologiju i DDD donosi Plan i program provođenja obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije za područje županije, a koji se operativno provodi putem jedinica lokalne samouprave. Ukupno je izrađeno 16 Planova za jedinice lokalne samouprave (3 grada i 13 općina), te jedan za županiju.

Nadzor nad provođenjem preventivne sistematske deratizacije proveden je u 13 općina i 3 grada, te je izvršeno ukupno 34 izlazaka na teren radi provođenja stručnog nadzora.

Temeljem poziva Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Služba za epidemiologiju i DDD priključila se provedbi nacionalnog sustava praćenja invazivnih vrsta komaraca koji se provodi treću godinu za redom. Monitoring je vršen izlaganjem ovipozicijskih lovki od početka lipnja, pa do kraja listopada. Odabранo je 10 lokacija na području županije, s po 3 mikrolokacije, što predstavlja ukupno 30 postavljenih lovki. Dinamika zamjene

lesonitnih daščica bila je jednom u dva tjedna, te su pločice redovito slane u Službu za DDD Zavoda za javno zdravstvo Osječko – baranske županije na determinaciju i identifikaciju. Rezultati identifikacije redovito su slani Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Tijekom 2017. sakupljeno je i obrađeno 300 uzoraka u kojima nije potvrđena prisutnost novih invazivnih vrsta komaraca, za razliku od prethodne godine. Treba napomenuti da je ljetu 2017. godine bilo izrazito sušno zbog čega je i prisutnost komaraca bila znatno manja.

IMPLEMENTACIJA HACCP-a

HACCP je preventivni sustav koji identificira biološke, kemijske i fizičke opasnosti koje mogu utjecati na zdravstvenu ispravnost hrane. Taj sustav utvrđuje mjere kojima se rizik proizvodnje i nastanka potencijalno opasne hrane uklanja ili svodi na prihvatljivu razinu.

U skladu sa zakonskim odredbama (Zakon o hrani NN 46/07 i Pravilnik o higijeni hrane NN 99/07) i potrebama subjekata koji posluju s hranom, Zavod za javno zdravstvo pruža svoje usluge u smislu potpore za uvođenje HACCP sustava.

Tijekom 2017. godine u 6 objekata implementiran je HACCP sustav, dok je u 2 objekta proces uvođenja još u tijeku. Također je izvršena 71 revizija HACCP sustava. Na žalost, tijekom redovitih revizija, od strane vlasnika u 6 objekata naišli smo na odbijanje usluge, dok je velik broj objekata u županiji koji još nisu uveli HACCP sustav, mada je on zakonski obavezan. To pokazuje manjkavost u radu Sanitarne inspekcije koja je odgovorna za nadzor spomenutih objekata.

ZDRAVSTVENO PROSVJEĆIVANJE:

U okviru poslova koje obavljaju djelatnici epidemiologije, nalazi se i zdravstveno prosvjećivanje stanovništva. Ono je vršeno prisutnošću u medijima, putem članaka u javnim glasilima, edukativnim kontakt emisijama na radio postajama. Stručni članci, a isto tako i rezultati našeg rada mogu se naći na web stranici Zavoda (www.zzjzvpz.hr).

Ukupno je održano 22 predavanja o različitim aktualnim temama, objavljeno je 6 stručno-edukativnih tekstova te se u 11 navrata sudjelovalo u radijskim emisijama i 5 puta gostovalo u emisijama Plave TV.

5) DJELATNOST ZA MIKROBIOLOGIJU

Djelatnost za mikrobiologiju kontinuirano obavlja obradu kliničkih uzoraka uzetih od pacijenata i upućenih d lijecnika iz primarne zdravstvene zaštite putem ugovora sa HZZO-om i sekundarne razine zdravstvene zaštite za OB Virovitica - izvan ugovora sa HZZO-om. Naime, Djelatnost za mikrobiologiju na području naše županije nalazi se jedino u Zavodu za javno zdravstvo i nema je u sklopu Opće bolnice, pa stoga u cilju pravovremenog otkrivanja uzročnika zaraznih bolesti i određivanja njihove osjetljivosti/rezistencije na antimikrobne lijekove te poslijedične primjene odgovarajuće terapije pružamo tu uslugu Općoj bolnici. Također se u cilju prevencije širenja zaraznih bolesti obavlja utvrđivanje kliničaša kod klinički zdravih osoba i kontrola uspješnosti postupka sterilizacije, te probir za rano otkrivanje raka debelog crijeva.

Obavlja se kontrola sterilizacije za sve zdravstvene ustanove na području županije, kontrola sterilnosti krvi i krvnih pripravaka, kirurškog materijala i pribora, te kontrola ispravnosti vode i pripravaka za hemodializu.

Također se preventivno i prema epidemiološkim indikacijama obavlja bakteriološka kontrola žive i nežive sredine s ciljem otkrivanja zaraze.

Osim toga obavlja se i kontrola na kliničkoštvu osoba koje rade na pripremi i distribuciji hrane.

Djelatnost za mikrobiologiju je tijekom 2017. godine obradila ukupno 40.636 uzoraka, 775 uzoraka manje nego prethodne 2016. godine kada je u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda za javno zdravstvo ukupno obrađeno 41.411 uzoraka. Broj obrađenih uzoraka tijekom prošle godine približan je broju uzoraka iz 2015. godine kada je obrađeno 40.788 uzoraka. Od ukupnog broja uzoraka prošle godine, njih 31.379 vezano je uz kliničku i 9.257 uz javnozdravstvenu mikrobiologiju.

Tablica 1. Broj ukupno obrađenih uzoraka na mikrobiologiji u 2017. godini

Dijagnostika	Broj uzoraka u 2017. god
Klinička mikrobiologija	31.379
Javnozdravstvena mikrobiologija	9.257
Ukupno	40.636

U sklopu humane mikrobiologije obrađeni su različiti uzorci s obzirom na dijagnozu iz pojedinih organskih sustava (spolno-mokraćnog, dišnog, probavnog i živčanog).

Tako je u dijagnostici infekcija spolno-mokraćnog sustava na različite bakterijske uzročnike obrađeno 12.054 uzoraka urina i 3.103 uzorka iz spolnog sustava. U ciljanim pretragama obrisaka vrata maternice i mokraćne cijevi na *Mycoplasmu hominis*, *Ureaplasmu urealyticum* i *Chlamidiae trachomatis* dodatno je obrađeno još 2.520 uzoraka.

Tablica 2. Broj i vrsta obrađenih uzoraka spolno-mokraćnog sustava u 2017. godini

Dijagnostika	Broj uzoraka spolno- mokraćnog sustava
Uzorci urina	12.054
Uzorci spolnog sustava	3.103
Obisci vrata maternice i mokraćnog sustava	2.520

Za dijagnostiku infekcija respiratornog trakta obrađeno je 3.355 uzoraka ždrijela, nosa i uha, te 307 iskašljaja, dok je za ciljanu dijagnostiku na tuberkulozu obrađeno 609 uzoraka.

Tablica 3. Broj i vrsta obrađenih uzoraka dišnog sustava u 2017. godini

Dijagnostika	Broj uzoraka dišnog sustava
Obrisci ždrijela, nosa i uha	3.355
Uzorci iskašljaja (sputuma)	307
Ciljana dijagnostika na tbc	609

U dijagnostici infekcija probavnog sustava obrađeno je 1.558 uzoraka bakteriološki, 974 uzoraka na crijevne parazite, 479 uzoraka na virusu, 158 uzoraka na toksine Clostridium difficile i 620 uzoraka na Helicobacter pylori.

Tablica 4. Broj i vrsta obrađenih uzoraka probavnog sustava u 2017. godini

Dijagnostika	Broj uzoraka probavnog sustava
Bakteriološki	1.558
Parazitološki	974
Virusološki	479
Clostridium difficile toksin	158
Helicobacter pylori	620

Isto tako u dijagnostici infekcije rana obrađeno je 1.194 različitih uzoraka vezano uz akutne i kronične infekcije rana. U dijagnostici gljiva kao uzročnika infekcija obrađeno je 1.664 uzorka. Osim toga u svrhu dijagnostike infekcija središnjeg živčanog sustava obrađeno je 16 uzoraka likvora, a u dijagnostici sepsa 807 hemokultura. U našem laboratoriju rade se i serološke pretrage i to: ASTO-anistafilokokni test, AST – antistreptolizinski test, CRP - C reaktivni protein, te dokaz reuma faktora – RF i Waaler-Rose test. U tu svrhu napravljeno je 1.453 analiza uzoraka krvi.

Kontrola sterilizacije za zdravstvene ustanove na području naše županije obavljena je 195 puta.

U svrhu provođenja Nacionalnog programa za rano otkrivanje raka debelog crijeva pregledano je 630 uzoraka stolice na okultno krvarenje, od kojih je 26 bilo pozitivno.

Djelatnost za mikrobiologiju redovito svake godine provodi i dvije vanjske kontrole kvalitete rada u sklopu koje se obrađuju kontrolni bakterijski sojevi:

1. na međunarodnoj razini - The United Kingdom National External Quality Assessment Service, UK NEQAS
2. na nacionalnoj razini – Klinika za infektivne bolesti „Dr Fran Mihaljević“, Referentni centar Ministarstva zdravstva za praćenje rezistencije bakterija na antibiotike.

Mikrobiološki laboratorij je uključen i u Europski projekt praćenja otpornosti bakterijskih izolata iz primarno sterilnih materijala, EARSS, a od 2010. godine u sklopu Europskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti, ECDC.

Naš laboratorij je od 2001. godine uključen u projekt praćenja rezistencije bakterija na antibiotike u Republici Hrvatskoj pri Akademiji medicinskih znanosti Hrvatske, Kolegij javnog zdravstva. Rezistencija na antibiotike se prati zadnja tri mjeseca u godini, a rezultati se godišnje objavljaju u publikaciji Osjetljivost i rezistencija bakterija na antibiotike u RH koja je dostupna i u elektronskom obliku na www.iskra.bfm.hr ili www.hdkm.hr.

Specijalista mikrobiolog je član Odbora za praćenje rezistencija bakterija na antibiotike pri AMZH , a osim toga je i član Povjerenstva za bolničke infekcije OB Virovitica. U našem laboratoriju se odvija i praktična nastava iz predmeta Bakteriologija, virologija i parazitologija za učenike Tehničke škole, smjer Medicinska sestra/tehničar opće njege, a specijalista mikrobiolog je i predavač iz teoretske nastave i voditelj praktične nastave u suradnji sa ostalim djelatnicima laboratorija, te na taj način Zavod daje značajan doprinos u izobrazbi budućeg zdravstvenog osoblja, te podizanju svijesti o važnosti mikrobiologije kao struke i Zavoda kao javnozdravstvene ustanove.

6) DJELATNOST ZA ZDRAVSTVENU EKOLOGIJU

1. PREGLEDANI UZORCI HRANE I BRISEVA

1.1. Higijenska i zdravstvena ispravnost hrane

Tijekom 2017. godine ispitano je ukupno 1.078 uzoraka hrane. Od toga je izvršeno 613 bakterioloških pretraga i 483 kemijske pretrage. Iz područja kemije hrane ispitivala se energetska vrijednost, nutritivna vrijednost, sadržaj soli u pekarskim proizvodima, sadržaj vode u rabljenom jestivom ulju, alkohol, ukupni i slobodni SO₂, ukupne kiseline, masti, proteini, mineralni ostatak, sol, suha tvar i dr. Iz područja mikrobiologije hrane ispitivali su se mikroorganizmi iz područja kriterija sigurnosti hrane-*Salmonella* spp, *Listeria monocytogenes*, Koagulaza pozitivni stafilokok i *Escherichia coli*. Iz područja kriterija higijene u procesu proizvodnje osim navedenih mikroorganizama ispitivali su se Aerobne mezofilne bakterije, Aerobne sporogene bakterije, Enterobacteriaceae, Kvasci, Plijesni, Sulfitreducirajuće klostridije, Acidofilne bakterije, *Leuconostoc* spp, *Enterococcus* spp i dr.. Primjenjivao se Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu (NN 81/13), Vodič za mikrobiološke kriterije za hranu (3. izmijenjeno izdanje, ožujak 2011., MP) i Zakon o hrani (NN 81/13, NN 14/14). Ufaskom Hrvatske u Europsku uniju primjenjuje se Uredba komisije (EZ-a) br.2073/2005 od 15. studenog 2005. o mikrobiološkim kriterijima za prehrambene proizvode, uključujući sve izmjene i dopune kao i Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima (NN 81/13).

Sanitarna inspekcija Odjela za sjeverozapadnu Hrvatsku Ministarstva zdravstva dostavila je 80 uzoraka hrane na bakteriološku analizu u ovlašteni službeni laboratorij Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“. Dostavljeno je 10 uzoraka sladoleda, 10 uzoraka kolača, 30 uzoraka svježeg mekog sira, 15 uzoraka nepasteriziranog voćnog soka i soka od povrća i 15 uzoraka svežeg i smrznutog voća, povrća i gljiva. U Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju, iz područja mikrobiologije hrane, akreditirano je 9 metoda, 2 metode iz područja kemije hrane (od kojih je 1 metoda za matriks med) i 1 metoda za mikrobiološko uzorkovanje hrane prema zahtjevima normi HRN EN ISO/IEC 17025. Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 27. travnja 2020. godine. Jednom u godini (ili godini i pol) dana ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada tijekom izdanog razdoblja ovlaštenja.

Dana 20. listopada 2014. Ministarstvo poljoprivrede ovlastilo je Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije za službeni laboratorij za kontrolu službenih uzoraka uzetih od strane Sanitarne inspekcije. Ovlaštenje vrijedi za uzorce hrane i vode za ljudsku potrošnju i vrijedi do izdavanja novog rješenja. U Republici Hrvatskoj je ukupno 38 laboratorija ovlašteno za ispitivanje službenih uzoraka u svrhu službene kontrole hrane.

1.1.1. Analiza meda

Djelatnost za zdravstvenu ekologiju sudjeluje u analizi meda koji se dostavljaju na analizu u okviru Pravilnika o provedbi mjera Nacionalnog pčelarskog programa za razdoblje od 2017. do 2019. godine.

Za vrijeme održavanja Agroexpo-a 2017. u okviru 12. Županijskog i 9. Međunarodnog ocjenjivanja meda laboratorijski je ispitano 102 uzorka monoflornog i poliflornog meda na melisopalinološku analizu, električnu

vodljivost, sadržaj vode i koncentraciju hidroksimetilfurfurala. Dvije djelatnice iz laboratorija su članice Ocjenjivačkog povjerenstva koja provodi senzorsku ocjenu meda, koja je za 102 uzorka meda provedena 6. rujna 2017. godine u Virovitici. Pčelarske udruge „Zlatna dolina“ iz Požege i „Pakrac-Lipik“ iz Pakraca i Lipika su dostavile 61 uzorak monoflornog i poliflornog meda na melisopalinološku analizu, električnu vodljivost, sadržaj vode i koncentraciju hidroksimetilfurfurala. Jedna djelatnica iz laboratorija je bila članica Ocjenjivačkog povjerenstva koja provodi senzorsku ocjenu meda i senzorska ocjena 61 uzorka meda je provedena 2. studenog 2017. godine u Skenderovcima.

Tablica 1. Pregledani uzorci hrane razvrstani po grupama tijekom 2017. godine

	KEMIJA					MIKROBIOLOGIJA				
	San_Inspekcija	Po_ugovoru	Kemijski	Sukladan	Nije sukladan	San_Inspekcija	Po_ugovoru	Bakteriološki	Sukladan	Nije sukladan
Alkoholni ocet	0	5	5	5	0					
Bezalkoholno piće	0	1	1	1	0					
Biljni pripravak						0	13	13	12	1
Dimljena i sušena riba						0	20	20	19	1
Gotova jela	0	9	9	7	2	0	206	206	201	5
Gotova jela-pojedini sastojci nisu term. obrađeni (salate, hladna predjela, dresinzi, sendvići i dr.)						0	16	16	16	0
Hlađena i smrznuta tjestea						0	2	2	1	1
Jabučni ocet	0	1	1	1	0					
Jestive biljne i životinjske masti i ulja	0	4	4	4	0	0	4	4	4	0
Kuhinjska sol i pojačivači aroma (glutaminat, inozinat, granični i dr.)						0	1	1	1	0
Koncentrirani voćni sokovi, voćni sirupi i sirupi za osvježavajuće bezalkoholne napićke	0	1	1	1	0	0	2	2	2	0
Led						0	4	4	4	0
Med	0	5	5	5	0	0	10	10	10	0
Med i pčelinji proizvodi	0	166	166	166	0					
Meki (svježi) sirevi od pasteriziranog mlijeka						10	0	10	10	0
Meki (svježi) sirevi od sirovog mlijeka						21	0	21	20	1
Mesni proizvod	0	1	1	1	0					
Nepasterizirani voćni sokovi i sokovi od povrća (svježi i sokovi iz aparata)						15	0	15	10	5
Nepasterizirano pivo	0	2	2	2	0	0	2	2	2	0
Otpadno jestivo ulje	0	256	256	256	0					
Pakirane rezane polutrajne kobasice, obarene kobasice, polutrajni suhomesnati i sl. proizvodi						0	7	7	6	1
Pekarski proizvodi (kruh, grisini, pereci, mlinci, prepečenci)	0	14	14	13	1	0	52	52	51	1
Polutvrdi sirevi						0	1	1	1	0
Porcionirano meso i meso u malim komadima						0	10	10	10	0

2017. -nastavak	KEMIJA					MIKROBIOLOGIJA				
	San_Inspekcija	Po_ugovoru	Kemijski	Sukladan	Nije sukladan	San_Inspekcija	Po_ugovoru	Bakteriološki	Sukladan	Nije sukladan
Sirovo mlijeko,namijenjeno konzumaciji bez predhodne toplinske obrade						0	1	1	1	0
Sladoledi,smrznuti desertni i slični proizvodi						10	10	20	14	6
Slastice (slastičarski kolači) bez punjenja						0	2	2	2	0
Slastice (slastičarski kolači) s punjenjem i gotove kreme	0	4	4	4	0	10	34	44	43	1
Suha tjestenina						0	3	3	3	0
Suhو čajno bilje koje se priprema vrelom vodom						0	18	18	18	0
Sušeno i kandirano voće, plodovi i sjemenke smokve, badem,mak i dr.) sušeno povrće i sušene gljive						0	1	1	1	0
Svježa i smrznuta porcionirana i konfekcionirana riba						0	57	57	57	0
Svježa i smrznuta riba (u komadima težim od 0,5kg)						0	5	5	5	0
Svježa jaja						0	2	2	2	0
Svježe i smrznuto voće, povrće i gljive						2	5	7	7	0
Svježe narezano voće, povrće, gljive i klice						12	0	12	5	7
Šećer kristalni	0	1	1	1	0	0	14	14	14	0
Šećeri,glukozni sirup,zamjene za šećer i zasladičići	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0
Trajne kobasice i drugi trajni suhomesnati proizvodi						0	7	7	7	0
Vino						0	1	1	1	0
Vinski ocet	0	2	2	2	0					
Voćni sokovi,gazirani voćni sokovi i osyežavajuća bezalkoholna pića	0	6	6	6	0	0	14	14	14	0
Začini,začinske biljke i njihove mješavine	0	2	2	2	0	0	4	4	4	0
Žito i mlinski proizvodi	0	2	2	2	0	0	5	5	5	0
UKUPNO	0	483	483	480	3	79	534	613	583	30

1.2. Brisevi radnih površina, pribora, opreme i ruku zaposlenih u proizvodnji i prometu hrane

Ispitano je ukupno 5.776 uzoraka, od toga 5.165 uzoraka otisaka i 611 uzoraka briseva na mikrobiološku čistoću pribora, opreme i ruku zaposlenih koje dolaze u dodir s hranom u ukupno 886 objekata. U uzorcima ispirka briseva i otiska određivale su se Aerobne mezofilne bakterije i Enterobakterije. Ukupno 160 (2,8 %) uzoraka nije bilo prihvatljive mikrobiološke čistoće jer su imali povišen broj Aerobno mezofilnih bakterija i Enterobakterija u odnosu na zadani standard u Pravilniku o učestalosti kontrole i normativima mikrobiološke čistoće u objektima pod sanitarnim nadzorom (NN 137/09).

Metoda analize Aerobnih mezoflinskih bakterija i Enterobakterije u otisku i ispirku brisa je akreditirana po normi HRN ISO 18593:2008 prema zahtjevima norme HRN EN ISO/IEC 17025:2007 za ispitne laboratorije.

Tablica 2. Mikrobiološka ispravnost briseva uzetih u objektima koji posluju s hranom tijekom 2017. godine

Godina	Naručitelj	Ukupno briseva/ otiska	Prihvatljiva mikrobiološka čistoća brisa/otiska	Neprihvatljiva mikrobiološka čistoća
2017.	Stranka po ugovoru ili narudžbenici	5.776	5.616	160

Tijekom 2017. godine ocijenjeno je 878 objekata za proizvodnju i promet hrane zadovoljavajućom mikrobiološkom čistoćom, dok je 8 objekata (0,9 %) ocijenjeno nezadovoljavajućom mikrobiološkom čistoćom.

2. PREGLEDANI UZORCI VODA

2.1. Otpadne vode

U 285 uzoraka otpadne vode i tehnološke otpadne vode pratila se kvaliteta voda prema važećoj vodopravnoj dozvoli, vodopravnom uvjetu, Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, Rješenju o okolišnoj dozvoli i Pravilniku o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 80/13, NN 43/14, NN 27/15, NN 3/16). U manjem broju uzoraka pratili su se kemijski pokazatelji u procjednoj i oborinskoj vodi.

U uzorcima otpadne vode, koje se ispuštaju u sustav javne odvodnje, prirodni prijemnik ili sabirnu jamu, ispitivali su se: fizikalni, organski i anorganski pokazatelji.

Djelatnost za zdravstvenu ekologiju Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije je po Rješenju Ministarstva poljoprivrede, Uprave gospodarenja vodama ovlašteni laboratorij za ispitivanje i ocjenjivanje otpadnih, tehnoloških otpadnih voda i površinskih voda. Rješenje za ovlaštenje traje do 20. listopada 2025. kada se ponovo podnosi zahtjev za obnavljanje ovlaštenja.

Zavodu za javno zdravstvo „Sveti Rok“ Virovitičko-podravske županije Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo je dana 10. travnja 2014. Rješenje kojim se daje suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša:

- Praćenje stanja okoliša i
- Izrada posebnih elaborata i izvješća za potrebe ocjene stanja sastavnica okoliša.

Ovim rješenjem se osim otpadnih i površinskih voda obuhvaća ispitivanje procjednih i oborinskih voda te eluata.

2.2. Voda za ljudsku potrošnju i bazenske vode za fizikalnu terapiju, kupanje i rekreatiju

Tijekom 2017. godine pretraženo je ukupno 911 uzoraka vode za ljudsku potrošnju. Od toga je bilo 864 bakterioloških pretraga i 791 kemijskih pretraga.

U okviru monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe propisano prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15) s područja cijele županije analizirano je 125 uzoraka na fizikalno-kemijske i bakteriološke pokazatelje u okviru redovnog monitoringa javne (117 uzoraka) i lokalne vodoopskrbe (8 uzoraka). U okviru revizijskog monitoringa analizirano je 8 uzoraka obrađene vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje javne vodoopskrbe, 1 uzorak vode za ljudsku potrošnju na mjestima potrošnje lokalne vodoopskrbe i 8 uzoraka vode iz izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi.

Ministarstvo zdravstva je u skladu s prethodno spomenutim Pravilnikom i Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, NN 64/15) donio Plan monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u 2017. godini za sve županije. U okviru tog plana za Virovitičko-podravsku županiju je propisano laboratorijsko ispitivanje za redovni monitoring 97 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe i 20 uzoraka vode na mreži lokalne. U okviru plana je za revizijski monitoring propisano za laboratorijsko ispitivanje 17 uzoraka vode za ljudsku potrošnju na mreži javne vodoopskrbe, 8 uzoraka vode na mreži lokalne vodoopskrbe i 7 uzoraka vode iz izvorišta lokalne vodoopskrbe. Slijedom toga, redovni monitoring na mreži javne vodoopskrbe je realiziran s 120 % i lokalne vodoopskrbe s 40 %. Revizijski monitoring na mreži javne vodoopskrbe je realiziran s 47 % i lokalne vodoopskrbe s 14 %. Uzorci vode na mreži lokalne vodoopskrbe su istovjetni s uzorcima vode iz izvorišta vode lokalne vodoopskrbe jer nema prerade i dezinfekcije.

U svrhu ispitivanja zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u građevinama prije izdavanja uporabne dozvole (prijašnji naziv A-test), prema odredbama Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15), analizirano je ukupno 137 uzorak vode na 20 pokazatelja.

Po ugovorima se redovito i dalje u Zavodu pratila zdravstvena ispravnost i kvaliteta vode za ljudsku potrošnju u vodoopskrbnim objektima u Orahovici, Pitomači, Slatini i Voćinu.

Ukupno je analizirano 4 uzorka vode iz otvorenog bazena za kupanje i rekreatiju u Virovitici tijekom ljetne sezone kupanja, 12 uzoraka bazenske vode iz zatvorenog bazena za fizikalnu terapiju Odjela za fizikalnu medicinu i reumatologiju u Općoj bolnici Virovitica, 11 uzoraka bazenske vode za kupanje iz bazena Odmarališta «Merkur» iz Orahovice i 3 uzorka vode za punjenje. Uzorci bazenske vode su se ocjenjivali prema Pravilniku o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazenskih kupališta te o zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda (NN 107/12).

U Tablici 3. su prikazani uzorci vode za ljudsku potrošnju iz vodospreme i vodovodne mreže javnog vodovoda i lokalne vodoopskrbe, uzorci vode iz individualnih zdenaca i ambalaže bez A-testa.

U Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju u matriksu voda za ljudsku potrošnju, bazenske vode, otpadne vode i površinske vode akreditirano je 15 pokazatelja prema normi HRN EN ISO/IEC 1705. Potvrdu o akreditaciji je izdala Hrvatska akreditacijska agencija i vrijedi do 27. travnja 2020. kada se ponavlja zahtjev za obnavljanje ovlaštenja. Svake godine ocjenitelji Hrvatske akreditacijske agencije provode nadzor rada za izdano razdoblje trajanja ovlaštenja.

Tablica 3. Zbirni podaci za kemijsku i bakteriološku analizu vode za ljudsku potrošnju s područja Virovitičko-podravske županije u 2017. godini

	Ukupno uzoraka	KEMIJSKI			MIKROBIOLOŠKI		
		broj uzoraka	neispravno		Broj uzoraka	neispravno	
			broj	%		broj	%
1. VODA ZA LJUDSKU POTROŠNJU							
1.1 javni vodovodi	770	702	45	6,4	759	28	3,7
1.1.1.sirova voda-ukupno po ugovoru	49	48	33	68,8	45	8	17,8
1.1.2.prerađena voda-ukupno monitoring Virovitičko-podravska županija po ugovoru	721	654	12	1,8	714	20	2,8
monitoring Virovitičko-podravska županija po ugovoru	112	110	0	0	112	2	1,8
1.2.ostali javni objekti-ukupno monitoring Virovitičko-podravska županija po ugovoru	609	544	12	2,2	602	18	3,0
1.2.ostali javni objekti-ukupno monitoring Virovitičko-podravska županija po ugovoru	74	67	12	17,9	73	8	11,0
monitoring Virovitičko-podravska županija po ugovoru	8	8	1	12,5	8	0	0
1.3. voda u originalnoj ambalaži	66	59	11	18,6	65	8	12,3
1.4. individualna vodoopskrba	6	6	0	0			
1.4. individualna vodoopskrba	28	8	3	37,5	27	25	92,6
1.5. ostalo	9	8	8	100	5	/	/

Tablica 4. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe 2017. godine

Pokazatelji	Virkom doo Virovitica ZO ¹ Bikana	Komrad doo Slatina ZO Medinci	Voda doo Orahovica ZO Tisovac	Voda doo Orahovica ZO Toplice	Voda doo Orahovica ZO Fatovi	Voćin ZO Kaptaža Voćin	Vodakom doo Pitomača ZO Lisičine	MDK ²
Boja	2,04	3,92	1,45	1,00	1,33	2,97	2,23	20 mg/L PtCo skale
Mutnoća	0,35	0,47	0,43	0,67	0,68	0,90	0,25	4 °NTU
Temperatura	14,56	13,82	15,6	11,4	10,9	13,8	13,4	25°C
Električna vodljivost	621	618	513	533	386	389	510	2500 µS/cm
pH vrijednost	7,33	7,29	7,42	7,10	7,20	7,32	7,69	6,5-9,5 pH jedinica
Slobodni rezidualni klor	0,04	0,04	/	/	/	0,07	0,18	0,5 mgCl ₂ /L
Kloriti	/	/	68	<10	<10	/	/	400 µg ClO ₂ /L
Utrošak KMnO ₄	0,54	0,75	0,22	0,38	0,30	1,00	0,28	5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,02	0,03	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,50 mg NH ₄ ⁺ /L
Nitriti	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,50 mg NO ²⁻ /L
Nitrati	0,69	1,24	13,40	15,48	17,70	2,94	0,02	50 mg NO ³⁻ /L
Kloridi	15,12	10,77	4,8	8,41	10,6	1,28	1,58	250 mg Cl ⁻ /L
Željezo	24	19	91	/	128	/	22	200 µg Fe ²⁺ /L
Ukupni koliformi	<1	<1	1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	<1	<1	1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Enterokoki	<1	<1	2	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
Broj kolonija 37°C	4	4	8	4	9	9	3	20/mL
Broj kolonija 22°C	7	8	14	6	21	26	6	100/mL
<i>Pseudomonas</i> <i>aeruginosa</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL
<i>Clostridium</i> <i>perfringens</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	0/100 mL

¹Zona vodoopskrbe

²Maksimalno dozvoljena koncentracija prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15)

Tijekom 2017. je provedeno ispitivanje **izvorišta vode** namijenjeno javnoj vodoopskrbi prema Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13, NN 64/15). Tvrte koje obavljaju javnu vodoopskrbu Virkom d.o.o., Komrad d.o.o., Vodakom d.o.o. i Voda d.o.o. su proveli ispitivanje uzorka izvorišta vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi u obimu revizijskog monitoringa pri čemu je ispitano ukupno 136 pokazatelja u svakom uzorku. Ispitivane grupe pokazatelja su: mikrobiološki, fizikalno-kemijski, hranjive tvari, ioni, metali ukupni, organske tvari, organski spojevi, 57 pesticida (organoklorirani i organofosforni), triazini, policiklička aromatski ugljikovodici, radioaktivnost (radon, ukupna alfa i ukupna beta aktivnost), enterovirusi, norovirusi i virus hepatitisa A.

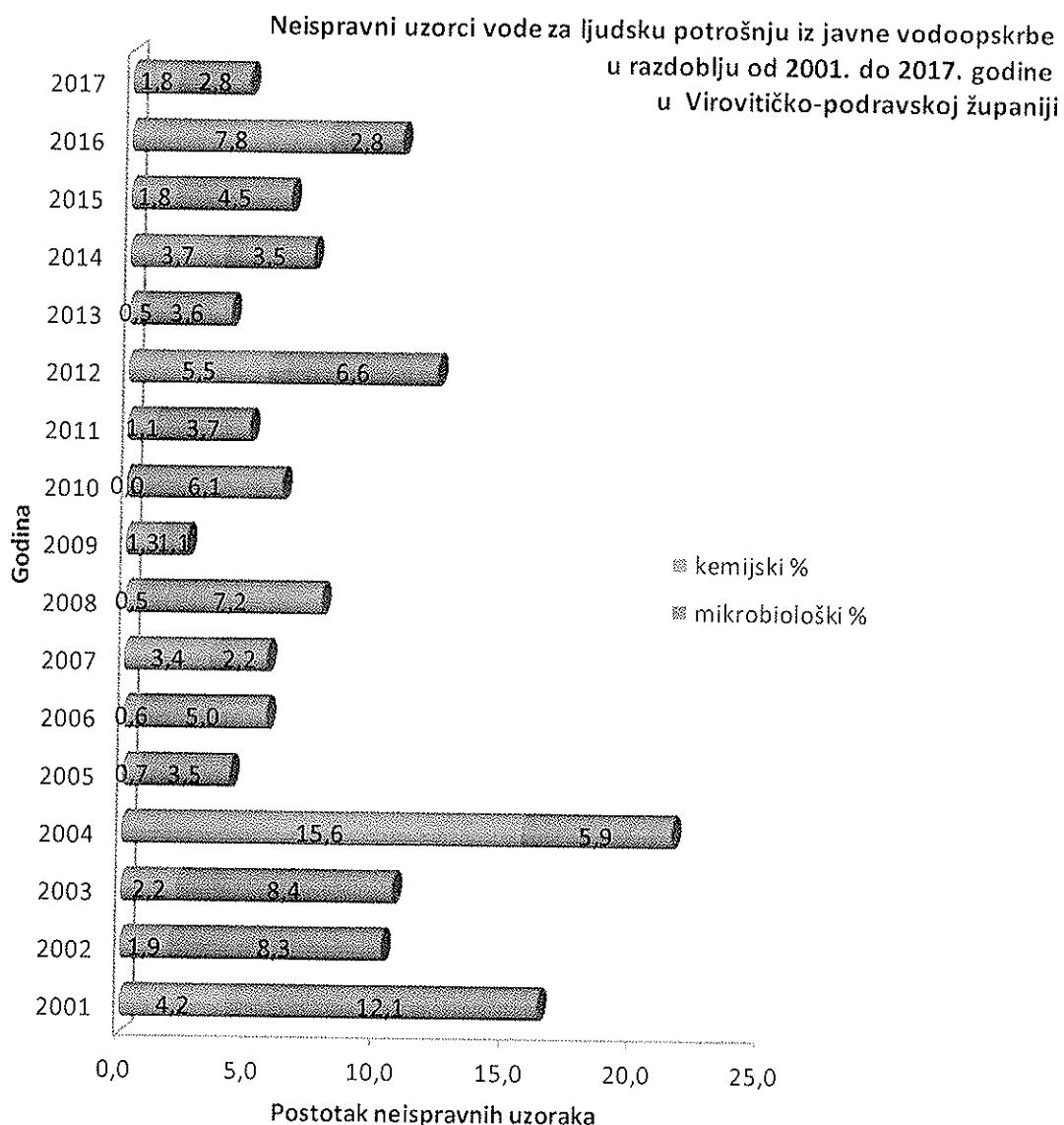
Dubinski zdenci koji služe kao izvorište vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi po svojem prirodnom sastavu imaju povišene vrijednosti željeza, mangana, amonijaka, mutnoće i boje iznad maksimalno dozvoljene koncentracije. To su indikatorski parametri dok su parametri zdravstvene ispravnosti u vodi iz izvorišta vode iz dubinskih zdenaca svi ispod maksimalno dozvoljene koncentracije. Povišene vrijednosti se prerađom vode

smanjuju ispod maksimalno dozvoljenih vrijednosti koje su propisane u Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15) i obrađena voda se kao takva distribuira u vodoopskrbnu mrežu kao voda za ljudsku potrošnju. Pokazatelji pesticida, triazina, policikličkih aromatskih ugljikovodika, organski spojevi i neki metali ispod granice detekcije. Nisu izolirani enterovirusi, norovirusi i virus hepatitis A. Slijedom toga su ti uzorci zdravstveno ispravni. U izvorištima vode iz kaptaže izolirani su indikatori zdravstvene ispravnosti *Escherichia coli* i Enterokoki. Sustavom dezinfekcije vode na vodocrpilištu uklanjaju se prisutne bakterije i postižu vrijednosti sukladne zahtjevima gore navedenim Pravilnikom. Analize su pokazale da nema opasnih i toksičnih tvari u izvorištima vode namijenjeno javnoj vodoopskrbi na koje su ispitivane.

Tablica 5. Srednje vrijednosti pokazatelja u vodi za piće ispitanih iz lokalne vodoopskrbe 2017. godine

Pokazatelji	Sedlarica	Vukosavljevica	Dinjevac	Grabovnica	Mala Črešnjevica	Velika Črešnjevica	Tumašica	Statinski	Drenovac	MDK ²
Boja	<1	1,50	2,50	<1	<1	3,00	<1	1,00		20 mg/L PtCo skale
Mutnoća	0,29	0,22	7,47	0,15	0,20	0,19	0,56	0,35		4 °NTU
Temperatura	8,50	11,70	9,75	8,70	8,90	21,8	9,10	10,10		25°C
Električna vodljivost	634	770	483	428	585	458	680	35		2500 µS/cm
pH vrijednost	7,20	7,18	7,30	7,40	7,20	7,20	7,30	6,90		6,5-9,5 pH
Utrošak KMnO ₄	<0,10	0,55	0,23	<0,10	<0,10	0,02	0,34	<0,10		5 mg O ₂ /L
Amonijak	0,01	0,02	0,02	<0,01	0,01	0,01	0,01	0,02		0,50 mg
Nitriti	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001		0,50 mg NO
Nitrati	17,56	20,14	1,70	1,97	14,66	4,50	24,76	5,43		50 mg NO ³
Kloridi	8,27	20,44	7,04	1,67	6,15	3,24	10,92	0,40		250 mg Cl ⁻ /L
Željezo	<1	/	1187	<1	<1	31	<1	/		200 µg
Ukupni koliformi	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		0/100 mL
<i>Escherichia coli</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		0/100 mL
Enterokoki	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		0/100 mL
Broj kolonija	<1	6	<1	19	19	6	<1	<1		20/mL
Broj kolonija	<1	16	<1	14	85	5	<1	<1		100/mL
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		0/100 mL
<i>Clostridium perfringens</i>	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1	<1		0/100 mL

²Maksimalno dozvoljena koncentracija prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju (NN 125/13, NN 141/13, NN 128/15)

Slika 1. Prikaz neispravnih uzoraka vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe izražene u postocima na području Virovitičko-podravske županije u razdoblju od 2001. do 2017. godine

2.3. Vode za kupanje iz jezera Orahovica u Duzluku, površinske i podzemne vode

Standard kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama kopna propisan je Uredbom o kakvoći vode za kupanje (NN 51/14). Za vrijeme kupališne sezone ovom Uredbom je regulirano:

- 1) ispitivanje graničnih vrijednosti mikrobioloških pokazatelja u ovlaštenom laboratoriju – pokazatelji Crijevni enterokoki i *Escherichia coli*
- 2) druge značajke vode – bilježenje meteoroških uvjeta, temperature i vidljivo onečišćenje vode za kupanje

3) upravljanje kakvoćom vode za kupanje radi osiguranja očuvanja, zaštite ili poboljšanje kakvoće površinskih voda koje se koriste za kupanje

Za postizanje propisanih standarda kakvoće vode za kupanje na površinskim vodama kopna provode se mjere upravljanja vodom za kupanje. Te mjere upravljanja provodi jedinica lokalne samouprave, u ovom slučaju to je Grad Orahovica i Ružica grad d.d. iz Orahovice.

U razdoblju od 1. lipnja do 1. rujna 2017. godine provedeno je ispitivanje mikrobioloških pokazatelja-Crijevnih enetrokoka i *Escherichia coli* te se bilježila pojava vjetra, kiše, vidljivog onečišćenja u vodi i temperature vode. Ukupno je analizirano 18 uzoraka vode za kupanje. U svim uzorcima su Crijevni enterokoki i *Escherichia coli* ocijenjeni „izvrsno“ prema Tablici 1. Standarda za ocjenu kakvoće vode nakon svakog ispitivanja iz Priloga I. Uredbe o kakvoći vode za kupanje (NN 51/14).

Tablica 6. Raspon vrijednosti mikrobioloških pokazatelja u uzorcima vode za kupanje iz Jezero Orahovica u Duzluku 2017. prema Standardu za ocjenu kakvoće vode nakon svakog ispitivanja

	Izvrsna	Dobra	min	max	
Crijevni enterokok	≤ 200	≤ 400	<1	25	Bik ³ /100mL
<i>Escherichia coli</i>	≤ 500	≤ 1000	<1	<1	Bik/100 mL

³Broj izraslih kolonija (Bik)

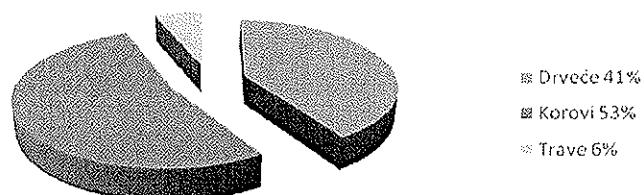
U 13 uzorka površinske vode provedene su analize na kemijske i mikrobiološke pokazatelje, a u 13 uzorka podzemne vode provedene su analize na kemijske pokazatelje.

3. ODREĐIVANJE VRSTE I KONCENTRACIJE PELUDI DRVEĆA, TRAVA I KOROVA U VIROVITICI

3.1. VIROVITICA

Od 3. veljače 2017. godine započeta je trinaesta uzastopna godina određivanja vrste i koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi grada Virovitice i okolice. Mjerenje je trajalo do 20. listopada 2017. godine. Ukupno je mikroskopski pregledano **260 preparata** u kojima su određivane peludi. Utvrđeno je ukupno **46.480** zrnaca peludi drveća, trava i korova. U ukupnom godišnjem spektru peludnih zrnaca prevladavala je pelud **korova** s udjelom od 53 %, zatim pelud **drveća** s 41 %, te pelud **trava** sa 6 %.

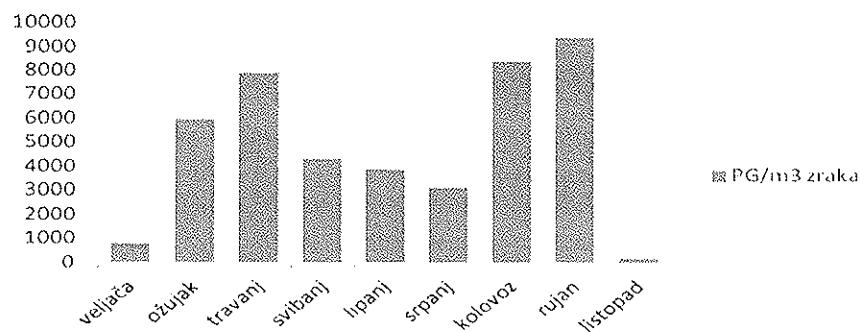
Udjeli peludnih zrnaca drveća, korova i trava u vanjskoj atmosferi u Virovitici 2017.

Slika 2. Udjeli peludi drveća, trava i korova u ukupnoj godišnjoj količini peludi u Virovitici 2017. godine

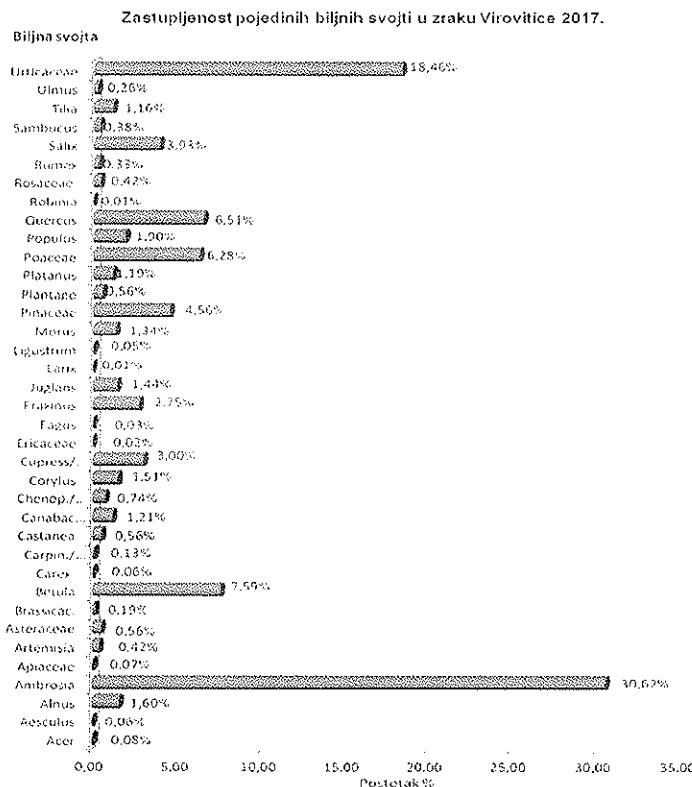
U mjesecu rujnu ukupno je izmjereno 9.425 peludnih zrnaca/m³ i to je mjesec s najviše peludnih zrnaca u 2017. godini. U zraku je prevladavala alergogena pelud ambrozije s udjelom od 95%. Zabilježena je i pelud pelina, glavočika, štitarki, lobode, trputca, kiselice, koprive te pelud trava. Vršna koncentracija je забиљежена 10. rujna s 2.101 peludnih zrnaca/m³ zraka.

Raspodjela peludnih zrnaca po mjesecima u Virovitici 2017.

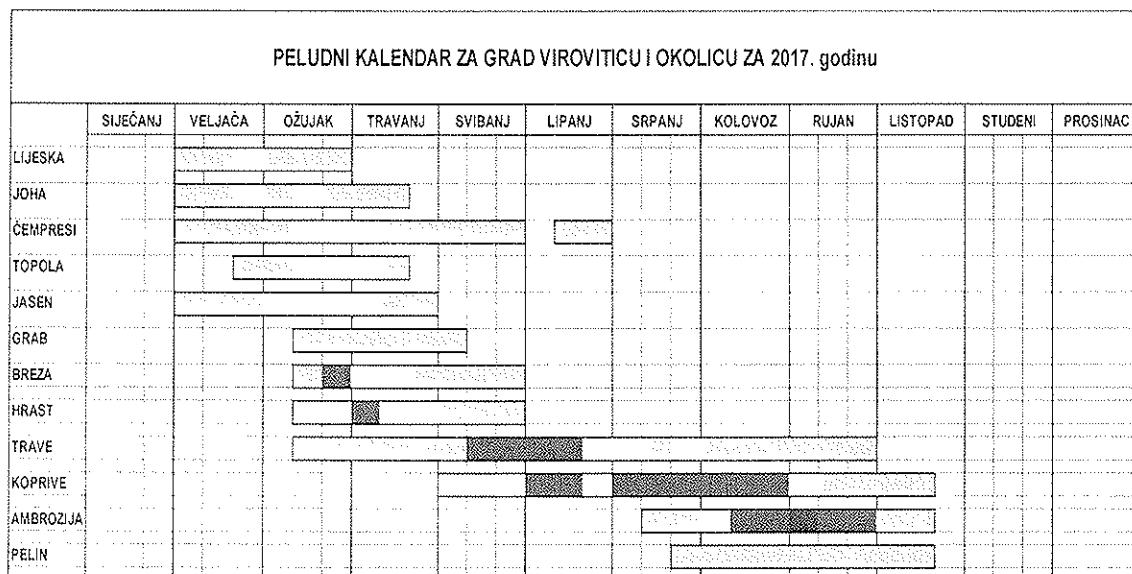
Slika 3. Raspodjela koncentracije peludnih zrnaca po mjesecima u Virovitici za vrijeme mjerena 2017. godine

Koncentracije peludi drveća, trava i korova u vanjskoj atmosferi određuju se za oko 37 svojti na području grada Virovitice i okolice, a njih 13 ima umjerenu do visoku aeroalergenu pelud koja su činila udio od 63% u odnosu na ukupnu godišnju količinu peludi.

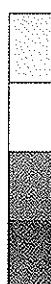

Slika 4. Zastupljenost pojedinih peludnih zrnaca u Virovitici za vrijeme mjerena 2017. godine

U ukupnom spektru peludi, prevladavala je aeroalergena pelud ambrozije s udjelom od 30,6 %, sljedi pelud iz porodica kopriva, Urticaceae, s 20 % i aeroalergena pelud breze s 7,6 %. Najviša vrijednost peludnih zrnaca ambrozije s vršnom dnevnom koncentracijom od **2.101** peludnih zrnaca/m³ zraka je zabilježena 10. rujna 2017. godine.

Slika 5. Peludni kalendar za Viroviticu i okolicu 2017. godine

Niska-samo će iznimno osjetljive osobe imati tegobe

Umjerena-većina će preosjetljivih osoba imati tegobe

Visoka-sve će preosjetljive osobe imati tegobe

Vrlo visoka- sve će preosjetljive osobe imati tegobe

Peludni kalendar je izrađen prema izvornim rezultatima Zavoda za javno zdravstvo „Sveti Rok“.

Mjerna postaja je smještena na krovu Opće bolnice Virovitica na visini od 20 m. Uzorkovanje se provodi volumetrijskim sakupljačem peludi i spora, tipa Hirst, proizvođača Burkard, Engleska.

III EKONOMSKO – FINANCIJSKO POSLOVANJE

I. Analiza prihoda

Prihodi poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine ostvareni su u iznosu od 9.343.228 kn, dok su u istom razdoblju u 2016. godini ostvareni u iznosu od 10.251.692 kn, što čini smanjenje prihoda poslovanja u 2017. godini za 9% ili u apsolutnom iznosu za 908.464 kn. Napominjemo da su prihodi poslovanja prije dvije godine (2015. godine) ostvareni u iznosu od 9.303.124 kn, što je gotovo na istoj razini kao i u 2017. godini.

Tablica 1. Kretanje prihoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2016./2017.

Red. br.	Račun iz rač. plana	Opis	I.-XII. 2016.	I.-XII. 2017.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika	13.502	12.528	93
2.	636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	235.000	195.000	83
3.	641	Prihodi od finansijske imovine	23.803	85	0
4.	652	Prihodi po posebnim propisima (participacija, dopunsko)	593.673	616.845	104
5.	661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	4.010.844	3.843.211	96
6.	671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. redovne djelatnosti prorač.korisnika	660.000	660.000	100
7.	673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	4.280.532	4.004.350	94
8.	683	Ostali prihodi	434.338	11.196	3
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA - 6			10.251.692	9.343.228	91
9.	723	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	0	12.080	0
PRIHODI OD PRODAJE NEFINAN.IMOVINE – 7			0	12.080	0
UKUPNO PRIHODI-6+7			10.251.692	9.355.308	91

Tablica 2. Kretanje prihoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2017. i usporedba sa PLANOM za I-XII 2017.

Red. br.	Račun iz rač. plana	Opis	I.-XII. 2017. PLAN	I.-XII. 2017. OSTVARENO	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	634	Pomoći od izvanproračunskih korisnika	12.528	12.528	100
2.	636	Pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan	195.000	195.000	100
3.	641	Prihodi od financijske imovine	2.700	85	3
4.	652	Prihodi po posebnim propisima (participacija, dopunsko)	604.722	616.845	102
5.	661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	4.000.000	3.843.211	96
6.	671	Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. rashoda poslovanja	660.000	660.000	100
7.	673	Prihodi od HZZO-a na temelju ugovo.obveza	4.162.812	4.004.350	96
8.	683	Ostali prihodi	10.829	11.196	103
UKUPNO PRIHODI POSLOVANJA – 6			9.648.591	9.343.228	97

63 –Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 207.528 kn. U ove prihode ulaze prihodi od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za osobe koje su na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, te su ostvareni u iznosu od 12.528 kn. Zatim u ove prihode ulaze Tekuće pomoći proračunskom korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan – 180.000 kn koje smo ostvarili od Ministarstva zdravstva kroz projekt Djelatnosti za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti i 15.000 kn od grada Slatine (5.000 kn za prevenciju ovisnosti i 10.000 kn za praćenje koncentracije peludi). Prihodi su manji u odnosu na 2016. godinu iz razloga smanjenih prihoda od Ministarstva zdravstva za projekt.

Ovi prihodi u strukturi prihoda sudjeluju s 3%.

64 - Prihodi od imovine (641 - Prihodi od finansijske imovine) ostvareni su u iznosu od 85 kn. Ove prihode čine Prihodi od finansijske imovine (kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju i prihodi od zateznih kamata). Ovi prihodi su značajno manji u odnosu na 2016. godinu iz razloga smanjenih kamata na depozite po viđenju i oročene depozite. Iz razloga vrlo malih kamata na oročene depozite u 2017. godini slobodna novčana sredstva nismo niti oročavali.

65 - Prihodi od administrativnih pristojbi i po posebnim propisima (participacija, dopunsko zdravstveno osiguranje, ostali nespomenuti prihodi) ostvareni su u iznosu od 616.845 Kn. Ove prihode čine prihodi od participacije, prihodi od dopunskog zdravstvenog osiguranja i ostali nespomenuti prihodi. U odnosu na isti period 2016. godine ovi prihodi su veći za 4% ili za 23.172 Kn. Povećanje je iskazano na prihodima s naslova osiguranja i refundacije štete. Ovi prihodi u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 7%.

66 - Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi) u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine ostvareni su u iznosu od 3.843.211 kn te su u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini manji za 4% ili u apsolutnom iznosu za 167.633 kn. Ovi prihodi u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 42%.

67 - Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u razdoblju 01.01.-31.12.2017. ostvareni su u iznosu od 4.664.350 kn. U navedene prihode ulaze Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. rashoda poslovanja – pozicija računskog plana 6711 (prihodi iz županijskog proračuna), Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. izdataka za finan. imov. i otplatu zajmova – pozicija računskog plana 6714 (DEC sredstva) i Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza – HZZO – pozicija računskog plana 6731.

Prihodi za financiranje rashoda poslovanja – ostvareni su u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine u iznosu 30.000 kn. Ovi prihodi su namijenjeni za aktivnosti vezane uz prevenciju ovisnosti u Virovitičko-podravskoj županiji.

Prihodi iz nadležnog proračuna za financ. imov. i otplatu zajmova – ostvareni su u iznosu 630.000 kn. Navedenim prihodom plaćeni su rashodi za kamate i dio glavnice kredita Zavoda.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni su u iznosu 4.004.350 kn i to kako slijedi:

- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/HES – 1.039.580 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/Mik. Lab. – 897.538 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/ Šk. Med. – 1.573.174 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/ ZZ Mentalnog zdravlja – 342.037 Kn,
- Prihodi na temelju ugovornih obveza HZZO/Javno zdravstvo – 152.021 Kn.

Ovi prihodi su se smanjili u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini i to za 6% ili u apsolutnom iznosu za 276.182 kn i to iz razloga smanjenja prihoda od mikrobiologije (u 2016. godini je prekoračen limit te u 01. i 02. mjesecu 2017. nismo ostvarili prihode).

Prihodi na temelju ugovornih obveza sa HZZO-om čine 43 % prihoda poslovanja.

Prihodi iz proračuna i od HZZO-a u strukturi prihoda poslovanja sudjeluju sa 50%.

II. Analiza rashoda

Ukupno ostvareni rashodi poslovanja u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine ostvareni su u iznosu od 8.721.838 kn, te su u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini manji za 3% ili u apsolutnom iznosu za 240.765 kn. Prije dvije godine, u 2015. godini, rashodi su iznosili 8.597.638 kn. Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine iznose 151.893 kn, a izdaci za otplate glavnice primljenih kredita 757.193 kn, što čini ukupne rashode u iznosu od 9.630.924 kn, za 399.564 kn ili 4% manje u odnosu na 2016. godinu.

Tablica 3. Kretanje rashoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2016./2017.

Red. br.	Rač. iz rač. plan.	OPIS	Ukupni rashodi		
			I.-XII. 2016.	I.-XII. 2017.	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	311	Rashodi za zaposlene/plaće	4.142.272	4.411.106	106
2.	312	Ostali rashodi za zaposlene	200.204	190.873	95
3.	313	Doprinosi na plaće	735.924	743.416	101
4.	321	Naknade troškova zaposlenima	204.786	200.745	98
5.	322	Rashodi za materijal i energiju	1.269.843	1.194.243	94
6.	323	Rashodi za usluge	1.877.652	1.516.558	81
7.	324	Naknade osobama troškova izvan radnog odnosa	0	4.533	0
8.	329	Ostali nespomenuti rashodi	282.342	240.945	85
9.	342	Kamate na primljene kredite i zajmove	224.156	196.422	88
10.	343	Ostali finansijski rashodi	9.424	10.997	117
11.	372	Stipendije i školarine	16.000	12.000	75
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA - 3			8.962.603	8.721.838	97
12.	422	Postrojenja i oprema	97.916	151.893	155
13.	423	Prijevozna sredstva	205.438	0	0
UKUPNO RASHODI ZA NABAVU NEFINANSIJSKE IMOVINE- 4			303.354	151.893	50

14.	544	Otplata glavnice primljenih kredita	764.531	757.193	99
UKUPNO IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA -5			764.531	757.193	99
UKUPNO RASHODI I IZDACI 3+4+5			10.030.488	9.630.924	96

Tablica 4. Kretanje rashoda Zavoda u razdoblju I-XII mjesec 2017. i usporedba sa PLANOM I-XII 2017.

Red. br.	Rač. iz rač plan.	OPIS	Ukupni rashodi		
			I.-XII. 2017. PLAN	I.-XII. 2017. OSTVARENO	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	311	Rashodi za zaposlene/plaće	4.442.447	4.411.106	99
2.	312	Ostali rashodi za zaposlene	196.741	190.873	97
3.	313	Doprinosi za plaće	752.500	743.416	99
4.	321	Naknade troškova zaposlenima	195.000	200.745	103
5.	322	Rashodi za materijal i energiju	1.151.500	1.194.243	104
6.	323	Rashodi za usluge	1.531.000	1.516.558	99
7.	324	Naknada troškova osobama izvan radnog odnosa	800	4.533	567
8.	329	Ostali nespomenuti rashodi	254.050	240.945	95
9.	342	Kamate na primljene kredite i zajmove	204.173	196.422	96
10.	343	Ostali financijski rashodi	11.500	10.997	96
11.	372	Stipendije i školarine	12.000	12.000	75
UKUPNO RASHODI POSLOVANJA - 3			8.751.711	8.721.838	100
12.	422	Postrojenja i oprema	159.503	151.893	95
13.	423	Prijevozna sredstva	205.438	0	0
UKUPNO RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE - 4			159.503	151.893	95

14.	544	Opplata glavnice primljenih kredita	762.377	757.193	99
UKUPNO IZDACI ZA OTPLATU GLAVNICE PRIMLJENIH KREDITA - 5			762.377	757.193	99
UKUPNO RASHODI 3+4+5			9.673.591	9.630.924	100

Rashodi za zaposlene -31 u razdoblju 01.01.-31.12.2017 ostvareni su u iznosu od 5.345.395 kn, te su u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini veći za 5% ili u apsolutnom iznosu za 266.995 kn.

Rashode za zaposlene čine Plaće (bruto) – 311, Ostali rashodi za zaposlene – 312 i Doprinosi na plaće – 313.

Plaće (bruto) 311 – ostvarene su u iznosu od 4.411.106 kn. U navedenom razdoblju povećale su se za 6% ili u apsolutnom iznosu za 268.834 kn.

Razlog povećanja plaća za redovan rad:

- povratak jedne djelatnice sa rodiljnog dopusta i povratak dvije djelatnice sa dugotrajnog bolovanja
- osobe zaposlene na stručnom osposobljavanju za rad (tri osobe)
- projekt MZ - ovisnosti
- novozaposleni na epidemiologiji koji su u istom razdoblju 2016. godine teretili stavku rashoda za intelektualne usluge zbog rada na ugovore o djelu, a 2017. godine terete rashode za plaće
- tri puta povećanje osnovice plaće od 2% - 01.01.2017., 01.08.2017. i 01.11.2017. godine

Ostali rashodi za zaposlene – ostvareni su u iznosu od 190.873 kn i ukupno su manji u odnosu na 2016. godinu. Povećale su se naknade za jubilarne nagrade zaposlenicima, dok su ostali rashodi na ovoj stavci manji ili u razini sa rashodima 2016. godine.

Doprinosi na plaće ostvareni su u iznosu od 743.416 kn.

U strukturi rashoda poslovanja rashodi za zaposlene sudjeluju sa 62 %.

Broj zaposlenih na početku razdoblja iznosio je 38, a na kraju razdoblja 36.

Materijalni rashodi – 32 u razdoblju 01.01.-31.12.2017. godine ostvareni su u iznosu od 3.157.024 kn, te su se u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini smanjili za 13% ili za 477.599 kn.

U strukturi rashoda poslovanja **32 - materijalni rashodi** sudjeluju sa 37%.

Materijalne rashode čine Naknade troškova zaposlenima – 321, Rashodi za materijal i energiju – 322, Rashodi za usluge – 323, Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa – 324 i Ostali nespomenuti rashodi – 329.

Smanjenje rashoda iskazano je na svim stvakama na trećoj razini računskog plana u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini.

Analiza materijalnih rashoda:

321 – Naknade troškova zaposlenima iznose 200.745 kn te su u odnosu na isto razdoblje u 2016. godini manji za 2% ili za 4.041 kn.

322 - Rashodi za materijal i energiju iznose 1.194.243 kn te čine 38% materijalnih rashoda. U istom razdoblju u 2016. godini iznosili su 1.269.843 kn te su u 2017. godini manji za 75.600 kn. Smanjenje je iskazano na svim stavkama rashoda za materijal i energiju u odnosu na 2016. godinu.

323 - Rashodi za usluge u razdoblju 01.01.-31.12. 2017. iznose 1.516.558 Kn. U istom razdoblju u 2016. godini iznosili su 1.877.652 kn što čini smanjenje od 19 % ili 361.094 kuna.

Usluge tekućeg i investicijskog održavanja – 3232 su se smanjile za 5 % u odnosu na 2016. godinu. U 2017. godini smo imali značajne popravke na strojevima, ali većina popravka se financirala od refundacija šteta. Osim na strojevima nije bilo značajnijeg investicijskog održavanja.

Usluge promidžbe i informiranja – 3233 su se smanjile u odnosu na 2016. godinu za 61% jer su smanjeni rashodi za usluge tiskanja promidžbenih materijala koji su financirani od Ministarstva zdravstva za projekt kojega provodi Djelatnost za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti.

Komunalne usluge – 3234 su smanjene za 10%.

Zakupnine i najamnine – 3235 su veće za 82 % u odnosu na 2016. godinu i to iz razloga zakupa plinskih boca za Djelatnost za zdravstvenu ekologiju.

Zdravstvene usluge – 3236 su smanjene za 25% ili u apsolutnom iznosu za 89.086 kn. Razlog smanjenja je smanjeni opseg usluga na tržištu.

Intelektualne i osobne usluge - 3237 su se smanjile za 23% ili za 135.928 kn.

Ove usluge su manje iz razloga što smo u 2016. godini bili prisiljeni sklapati ugovore o djelu za dvoje djelatnika na Djelatnosti za epidemiologiju dok smo čekali na suglasnost Ministarstva zdravstva za zapošljavanje, te su nam ti rashodi tada teretili ovu stavku. U 2017. godini smo, nakon dobivanja suglasnosti, zaposlili djelatnike tako da sada ti rashodi terete i povećavaju rashode za plaće.

Računalne usluge – 3238 su manje u odnosu na 2016. godinu iz razloga što smo u 2016. godini imali rashode zbog uvođenja CARNET mreže i tehničkih prilagodbi u vezi s tim.

Ostale usluge – 3239 u 2017. godini ostvarene su u iznosu od 311.078 kn. U ove rashode ulaze rashodi za grafičke i tiskarske usluge, te rashodi za usluge čišćenja (samo jednu čistačicu imamo zaposlenu u Zavodu, dvije na puno radno vrijeme preko servisa, a jednu na pola radnog vremena također preko servisa).

329 - Ostali nespomenuti rashodi iznose 240.945 kn. Ovi rashodi su također manji u odnosu na iste rashode u 2016. godini.

Ove rashode čine rashodi za Naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl. – 3291, Premije osiguranja – 3292, Reprezentacija – 3293, Članarine – 3294, Pristojbe i naknade – 3295 i Ostali nespomenuti rashodi poslovanja – 3299.

34 – Financijski rashodi iznose 207.419 kn. Obračun redovnih kamata je bio 31.03.2017., 30.06.2017., 30.09.2017. i 31.12.2017.. Navedeni rashodi su u potpunosti pokriveni prihodima iz nadležnog proračuna (DEC sredstva).

37 – Stipendije i školarine – na ovoj stavci računskog plana ostvaren je rashod od 12.000 kn.

42- Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 151.893 kn.

Uredsko oprema i namještaj – 17.291 kn

Komunikacijska oprema – 1.679 kn

Oprema za grijanje, ventilaciju i hlađenje – 2.430 kn

Medicinska i laboratorijska oprema – 128.493 kn

Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene – 2.000 kn

54 – Izdaci za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova u razdoblju 01.01.-31.12.2017. imali smo rashode za otplatu glavnice kredita u iznosu 757.193 kn (31.03., 30.06., 30.09. i 31.12.2017.).

Otplata glavnice kredita financirala se iz decentraliziranih sredstava u iznosu od 433.578 kn, te vlastitih prihoda u iznosu od 323.615 kn.

III. Analiza rezultata poslovanja

Tablica 5. Kretanje prihoda i rashoda Zavoda u razdoblju I.-XII.2016./I.-XII.2017.

I.-XII. 2016.		I.-XII. 2017.		Indeks	
Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi	3/1	4/2
1	2	3	4	5	6
10.251.692	10.030.488	9.355.308	9.630.924	91	96

Zavod je u razdoblju 01.01.-31.12.2017. ostvario 9.343.228 kn prihoda poslovanja i 8.721.838 kn rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu od 621.390 kn.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznose 151.893 kn, te se dio rashoda u iznosu od 12.080 kn financirao od prodaje nefinancijske imovine.

Izdaci za otplatu glavnice iznose 757.193 kn, rashodi za redovne kamate iznose 196.422 kn. Rashodi za redovne kamate u cijelosti su pokriveni prihodima od DEC-a, dok su rashodi za otplatu glavnice plaćeni dijelom iz vlastitih prihoda, a dijelom iz DEC-a.

Sa viškom prihoda poslovanja u iznosu 621.390 kn korigirali smo manjak primitaka za financiranje otplate zajmova.

Slijedom svega navedenog Zavod je 2017. godinu završio sa 139.813 kn manjka za financiranje nefinancijske imovine i 135.803 kn manjka za financiranje otplate zajmova.

Ukupan manjak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima iznosi **275.616 kn**.

IV. Analiza potraživanja i obveza

Tablica 6. Struktura potraživanja Zavoda na dan 31.12.2015., 31.12.2016. i 31.12.2017.

Red. br.	Opis	Potraživanja na dan 31.12.2015.	Potraživanja na dan 31.12.2016.	Potraživanje na dan 31.12.2017.	Potraživanja 31.12.2017. u %
1	2	3	4	5	6
1.	Potraživanja od HZZO-a po osnovu pružanja zdravstvene zaštite	488.916	460.903	575.628	41
2.	Potraživanja od dopunskog zdravstvenog osiguranja	95.130	85.824	57.192	5
3.	Potraživanja od HZZOZRR	0	0	0	0
4.	Potraživanja od drugih zdrav. ustanova	97.034	128.735	77.862	6
5.	Ostala potraživanja	661.695	715.249	664.724	48
	UKUPNO	1.342.775	1.390.711	1.375.406	100

Potraživanja Zavoda na dan 31.12.2017. godine iznose 1.375.406 kn.

Tablica 7. Struktura obveza Zavoda na dan 31.12.2017.

Red.br.	Opis	Ukupne obveze na dan 31.12.2017.
1	2	3
1.	Za lijekove	0
2.	Za sanitetski materijal, krvi i krvne derivate i sl.	80.309
3.	Za živežne namirnice	0
4.	Za energiju	19.267
5.	Za ostale materijale i reprodukciju materijala	14.843
6.	Za proizvodne i neproizvodne usluge	41.328
7.	Za opremu (osnovna sredstva)	0
8.	Obveze prema zaposlenicima	436.399
9.	Obveze za usluge drugih zdravstvenih ustanova	2.692
10	Obveze prema komitentnim bankama za kredite	236.646
11.	Ostale nespomenute obveze	65.398
	UKUPNO OBVEZE	896.882

Ukupne obveze na dan 31.12.2017. godine iznose 896.882 kn.

Sve svoje dospjele obveze Zavod podmiruje u valutnom roku.

IV ZAKLJUČAK

Poslovanje

Zavod za javno zdravstvo je tijekom 2017. godine ostvario prihode poslovanja u iznosu od 9.343.228 kn, dok je u 2016. godini taj iznos bio 10.251.692 kn, što čini smanjenje prihoda poslovanja u 2017. godini od čak 908.464 kn ili 9%. Prilikom analize prihoda poslovanja koji se u najvećoj mjeri odnose na ugovore sa HZZO-om, jer na njih otpada 43% od ukupnih prihoda, potrebno je napomenuti kako su se navedeni prihodi smanjili za 6%, odnosno za 276.182 kn. Razlog smanjenja ovih prihoda leži u izostanku sredstava za obavljen rad preko tzv. limita na Djelatnosti za mikrobiologiju. Naime, zadnja dva mjeseca u 2016. godini, usluge koje su obavljene na toj djelatnosti, te su za njih i ispostavljene fakture HZZO-u, nisu plaćene. Razlog je što smo limit dosegli krajem listopada prethodne godine, pa smo tako u prva dva mjeseca 2017. ostali uskraćeni za sredstva od HZZO-a namijenjena za mikrobiološku djelatnost.

Drugi razlog ovako velikog smanjenja prihoda u odnosu na prethodnu godinu je velik iznos od 409.422 kn kojega smo prihodovali 2016. godine od Zavoda za javno zdravstvo Bjelovarsko-bilogorske županije temeljem Ugovora o ustupanju specijaliste mikrobiologije, a kojih nema u 2017. godini.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, odnosno naši vlastiti prihodi ostvareni na slobodnom tržištu tijekom 2017. godine smanjili su se za 167.633 kn ili 4% u odnosu na 2016. godinu, najvećim dijelom uslijed smanjenog obima posla na zdravstvenoj ekologiji i epidemiologiji, jednim dijelom i kao posljedica najavljenih promjena u smanjenju obuhvata osoba pod sanitarnim nadzorom. Napominjem da oni sudjeluju sa udjelom od 42% u strukturi prihoda poslovanja Zavoda.

Čak je i prihod za projekt izvanbolničkog liječenja ovisnosti financiran od strane Ministarstva zdravstva u 2017. godini manji u odnosu na godinu ranije za 40.000 kn.

Rashodi poslovanja tijekom 2017. godine ostvareni su u iznosu od 8.721.838 kn, te su u odnosu na 2016. godinu manji za 3% ili u apsolutnom iznosu za 240.765 kn. Kod rashoda poslovanja bilježimo smanjenje na materijalnim rashodima od čak 13%, odnosno 477.599 kn uslijed smanjenja rashoda za materijal i energiju, kao i rashoda za usluge. Ovdje posebno napominjemo smanjenje rashoda za intelektualne i osobne usluge koje su se smanjile za 23% ili za 135.928 kn.

S druge strane, bilježimo povećanje rashoda na stavci rashoda za zaposlene – bruto plaće, koje su se povećale za 268.834 kn ili 6%, a koje se odnose na povećanje plaća za redovan rad. Nekoliko je razloga za to povećanje. Novozaposlene osobe na Djelatnosti za epidemiologiju koji su u 2016. godini svojim plaćama teretili rashode na intelektualnim uslugama jer su bile angažirane putem Ugovora o djelu, u 2017. godini su, nakon dobivanja suglasnosti Ministarstva zdravstva, dobile Ugovor o radu. Uz to, tri djelatnice su se tijekom godine vratile sa dugotrajnog bolovanja, odnosno porodiljnog dopusta, a i odlukom Vlade RH došlo je tijekom godine u tri navrata do povećanja osnovice plaće od 2%, što je sve skupa povećalo rashode na toj stavci.

Zavod je, dakle, tijekom 2017. godine ostvario 9.343.228 kn prihoda poslovanja i 8.721.838 kn rashoda poslovanja, te je slijedom toga iskazan višak prihoda poslovanja nad rashodima poslovanja u iznosu od 621.390 kn.

Tijekom 2017. godine imali smo izdatke za otplatu glavnice kredita podignutog za izgradnju nove zgrade Zavoda u iznosu od 757.193 kn, te rashode za otplatu redovne kamate u iznosu od 196.422 kn, što ukupno iznosi 953.615 kn. Ukupan iznos za otplatu glavnice i kamata financirali smo iz tzv. decentraliziranih sredstava u iznosu od 630.000 kn, dok smo ostatak od 323.615 kn financirali iz vlastitih sredstava.

Uz to, rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine iznosili su 151.893 kn te su se isti također financirali iz vlastitih prihoda poslovanja.

Slijedom navedenoga, Zavod je u 2017. godini ostvario ukupan **manjak** prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima u iznosu od **275.616** kuna.

Sve svoje obveze podmirivali smo u cijelosti i u zadanim rokovima, te niti u jednom trenutku likvidnost Zavoda nije došla u pitanje, jednako kao i svih godina do sada.

Na kraju 2017. godine ukupno je bilo 36 stalno zaposlenih radnika (35 na neodređeno i 1 na određeno), s tim da se taj broj tijekom godine mijenjao zbog odlazaka nekih radnika u mirovinu, ali i dolazaka novih zaposlenika u zamjenu za ove koji su otišli, jednako kao i zapošljavanja osoba na određeno vrijeme zbog zamjena uslijed bolovanja ili porodiljnog dopusta. Tijekom 2017. godine imali smo zaposlene putem Stručnog ospozobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa (SOR) 3 osobe, jednu na Djelatnosti za mikrobiologiju i dvije na Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju.

Struktura stalno zaposlenih radnika Zavoda na dan 31.12.2017. godine je sljedeća:

- 5 doktora medicine specijalista epidemiologije, mikrobiologije, te školske i adolescentne medicine
- 2 doktora medicine specijalizanta školske i adolescentne medicine, te javnog zdravstva
- 1 diplomirani ekonomista
- 1 psiholog
- 3 dipl. ing.
- 9 VŠS (medicinske sestre, sanitarni i laboratorijski inženjeri)
- 10 SSS (medicinske sestre, sanitarni i laboratorijski tehničari)
- 3 SSS (administrativno osoblje)
- 2 pralje medicinskog posuđa

S obzirom na određeni nedostatak pojedinih stručnih kadrova potrebnih za ugovaranje poslova s HZZO-om, koristili smo vanjske suradnike putem ugovora o poslovnoj suradnji za poslove na izvanbolničkom liječenju ovisnosti i zaštiti mentalnog zdravlja, kao i za poslove školske medicine i javnog zdravstva, i to:

- 1 specijalist psihijatar
- 1 specijalist javnog zdravstva
- 1 specijalist školske medicine

Aktivnosti

U epidemiološkom praćenju zaraznih bolesti nije bilo značajnijih pojava grupiranja bolesti, odnosno epidemija. Sezonska gripa, koju se tijekom prijašnjih godina pozorno pratilo zbog mogućnosti izbijanja pandemije, tijekom protekle 2017. godine po prijavljenom broju oboljelih bila je jačeg intenziteta sa većim brojem prijavljenih osoba nego prethodne godine. Kao i svih godina do sada, smrtnih slučajeva od gripe na području naše županije nije bilo, za razliku od ostalih dijelova Republike Hrvatske gdje ih se evidentiralo ukupno tridesetak. Istimemo dobru suradnju sa veterinarskom službom u zajedničkom preventivno-kurativnom djelovanju na suzbijanju pojave tzv. „ptičje gripe“ koja se u izoliranom incidentu pojavila kod domaće peradi na području Križnice i koja je suzbijena u samom začetku. Od ostalih značajnijih zaraznih bolesti sa epidemijskim potencijalom kojih je prije bilo na području naše županije u većem broju, poput tuberkuloze, trihineloze, odnosno salmonelognog trovanja hranom, možemo zaključiti kako je epidemiološka situacija i protekle godine na području Virovitičko-podravske županije bila mirna i pod kontrolom. I nadalje se posebna pozornost posvećuje vektorskim zaraznim bolestima koje prenose komarci zbog eventualne pojave Zika virusnog oboljenja, odnosno West Nile groznice. Stoga je nastavljena provedba Nacionalnog programa monitoringa komaraca na području čitave Republike Hrvatske, pa tako, naravno i na području naše županije postavljanjem lovki u cilju detekcije azijskog tigrastog komarca, kojega se tijekom 2017. godine uspjelo izolirati u nekoliko staništa. Iskoristili smo sudjelovanje Zavoda za javno zdravstvo u EPICURO projektu gdje smo učenicima srednjih škola s područja županije kao i građanstvu, prikazali moguće posljedice ekstremnih klimatskih promjena na ljudsko zdravlje modelom pojave novih vektorskih zaraznih bolesti.

S obzirom na, sada već epidemiološki ozbiljnu, mogućnost izbijanja epidemija određenih zaraznih bolesti koje smo cijepljenjem iskorijenili ili sveli na najmanju moguću mjeru, poput ospica, značajno je naglasiti da je postotak opće procijepljenosti na području Virovitičko-podravske županije među najvišima u Republici Hrvatskoj. Unatoč pojedinačnim slučajevima roditeljskog neopravdanog odbijanja cijepljenja vlastite djece, situacija sa cijepljenjem je pod kontrolom što pokazuju i podaci o izostanku pojave takvih bolesti na području naše županije.

U okviru Nacionalnog monitoringa vode za ljudsku potrošnju iz javne vodoopskrbe prema Pravilniku o parametrima sukladnosti i metodama analize vode za ljudsku potrošnju, a temeljem Plana monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku potrošnju u 2017. godini, provodili smo laboratorijsko ispitivanje putem redovnog i revizijskog monitoringa. Analize su pokazale da nema opasnih i toksičnih tvari ispitivanih u izvoristima vode za ljudsku potrošnju koja su namijenjena javnoj vodoopskrbi.

I dalje provodimo mjerena koncentracije peludi drveća, trave i korova u vanjskoj atmosferi na području naše županije, te obavještavamo stanovnike naše županije o ustanovljenim vrijednostima i savjetujemo kako se ponašati da bi izbjegli alergijske reakcije. U suradnji s portalom Pliva zdravlje i nadalje smo uključeni u mobilnu aplikaciju „Peludna prognoza“ kojom se prenose detaljni rezultati mjerena koncentracije peludi u zraku, kao i peludna prognoza za cijelu RH.

Kako je već navedeno, mortalitetna statistika nam pokazuje da stanovništvo Virovitičko-podravske županije najviše umire od bolesti srca i krvnih žila, te malignoma. U grupi srčano-žilnih oboljenja prednjače infarkt srca i moždani udar, dok je kod malignih bolesti na prvom mjestu karcinom dojke

kod žena i karcinom pluća kod muškaraca. Ono što u svojim preventivnim javno zdravstvenim akcijama stalno napominjemo je činjenica da su to oboljenja za koja su dokazani određeni rizični čimbenici, kao što je nedovoljna tjelesna aktivnost, prekomjerna tjelesna težina, prekomjerna konzumacija alkoholnih pića i pušenje duhanskih proizvoda. Zajedničko im je svima da su preventibilni, odnosno da se mogu spriječiti promjenom stila ponašanja i usvajanjem zdravih navika. Stoga smo aktivni sudionici u provedbi javno zdravstvenog projekta pod nazivom „Živjeti zdravo“ kojim promoviramo upravo malo prije spomenute vrijednosti kroz javno zdravstvene akcije poput akcije „Hodanjem do zdravlja“, odnosno „Volonteri u parku“, te kroz obilježavanje određenih datuma kao što je Svjetski dan zdravlja, Dan bez duhanskog dima, Svjetski dan nepušenja, Mjesec borbe protiv ovisnosti i sl. Na žalost, razina odgovornosti našeg stanovništva prema vlastitom zdravlju nije na zavidnoj razini što se najbolje vidi po rezultatima odaziva na Nacionalne programe ranog otkrivanja karcinoma debelog crijeva, kao i ostalih preventivnih akcija.

Problem nedostatka liječnika s kojima se, kao i drugi, susrećemo već nekoliko godina unatrag, malo smo ublažili upućivanjem dvoje kolega na specijalističko usavršavanje iz područja javnog zdravstva i školske i sveučilišne medicine.

Krajem 2017. godine usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti koji regulira za nas i stručno i ekonomski značajna pitanja sanitarnog nadzora i zdravstvene edukacije osoba koje su obvezne biti pod sanitarnim nadzorom. U tijeku je izrada podzakonskih akata – pravilnika o pojedinim pitanjima iz tog područja. Posljedice navedenih zakonskih i pozakonskih izmjena bit će vidljive tijekom 2018. godine.

Tijekom 2017. godine, jednako kao i prethodnih godina, Zavod je osigurao redovito usavršavanje za svoje djelatnike upućivanjem na školovanje, stručno-znanstvene kongrese, simpozije, tečajeve i sl. Svojim aktivnostima Zavod je pokazao važnost postojanja jedine županijske ustanove koja se organizirano bavi preventivnim radom.

Izvješće su izradili:

1. Nikola Kraljik, dr. med., specijalist javnog zdravstva
Djelatnost javnog zdravstva
2. Siniša Brlas, prof.
Djelatnost zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti
3. Slavica Letica - Ramljak, dr. med., specijalist školske medicine
Voditeljica Djelatnosti za školsku medicinu
4. Darija Petrovčić, dr. med., specijalist epidemiolog
Voditeljica Djelatnosti za epidemiologiju i DDD
5. Saša Baranjec, dr. med., specijalist mikrobiolog
Voditelj Djelatnosti za mikrobiologiju
6. Mirjana Špehar, mag. med. biochem.
Voditeljica Djelatnosti za zdravstvenu ekologiju
7. Kristina Blažević, dipl. oec.
Voditeljica Administrativno – tehničke djelatnosti
8. Prim. mr. sc. Miroslav Venus, dr. med., specijalist epidemiolog
Ravnatelj Zavoda

Ravnatelj Zavoda

Prim. mr. sc. Miroslav Venus, dr. med.

specijalist epidemiolog

**REPUBLIKA HRVATSKA
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SVETI ROK
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE
Virovitica, Lj. Gaja 21**

Ur. broj: 2189-47-02-18-330
Virovitica, 27.02.2018.

Temeljem članka 58. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 150/08) i članka 18. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Sveti Rok Virovitičko-podravske županije (dalje : Zavod) Upravno vijeće Zavoda na svojoj 121. sjednici održanoj 27.02.2018. godine, donijelo je

**ODLUKU
O USVAJANJU IZVJEŠĆA O RADU
ZA PERIOD 01.01.-31.12.2017. GODINE**

I

Usvaja se Izvješće o radu Zavoda za javno zdravstvo Sv. Rok Virovitičko-podravske županije za razdoblje 01.01.-31.12.2017. godine

II

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Upravnog vijeća
Mate Tolušić, dipl. oecc.
